

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 115

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

48. évfolyam

2005. május 4.

Tartalom

I Kötelezően közzéteendő jogi aktusok

.....

II Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező

Bizottság

2005/341/EK:

- ★ A Bizottság határozata (2005. április 11.) a személyi számítógépekre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról, valamint a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelményekről (az értesítés a C(2005) 1024. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 1

2005/342/EK:

- ★ A Bizottság határozata (2005. március 23.) a kézi mosogatószerre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos módosított ökológiai kritériumok meghatározásáról (az értesítés a C(2005) 1026. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 9

2005/343/EK:

- ★ A Bizottság határozata (2005. április 11.) a hordozható számítógépekre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról, valamint a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelményekről (az értesítés a C(2005) 1027. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 35

2005/344/EK:

- ★ A Bizottság határozata (2005. március 23.) az általános tisztítószerre és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról (az értesítés a C(2005) 1028. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 42

Ár: 18 EUR

⁽¹⁾ EGT vonatkozású szöveg.

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. április 11.)

a személyi számítógépekre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról, valamint a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelményekről

(az értesítés a C(2005) 1024. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/341/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a közösségi ökocímke módosított odaítélési rendszeréről szóló, 2000. július 17-i 1980/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

az Európai Unió ökocímke-bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) Az 1980/2000/EK rendelet értelmében a közösségi ökocímket olyan jellemzőkkel rendelkező termékeknek lehet odaítélni, amelyek jelentős javulást tesznek lehetővé a fő környezeti szempontok terén.

(2) Az 1980/2000/EK rendelet előírja, hogy az Európai Unió ökocímke-bizottsága által kidolgozott kritériumok alapján egyedi ökocímke-kritériumokat kell megállapítani a termékcsoportoknak megfelelően.

(3) A rendelet azt is előírja továbbá, hogy az ökocímke-kritériumokat, valamint az azokra vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelményeket az adott termékcsoportra előírt kritériumok érvényességi idejének letelte előtt kellő időben felül kell vizsgálni.

(4) A piacon tapasztalható fejlődésre tekintettel felül kell vizsgálni a személyi számítógépekre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról szóló, 2001. augusztus 22-i 2001/686/EK bizottsági határozatban ⁽²⁾ meghatározott ökológiai kritériumokat.

(5) Továbbá a szerverek kizárása érdekében az említett határozatban módosítani kell a termékcsoport meghatározását.

(6) Az egyértelműség érdekében a 2001/686/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni.

(7) A felülvizsgált ökológiai kritériumok és a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelmények célszerű érvényességi időtartama négy év.

⁽¹⁾ HL L 237., 2000.9.21., 1. o.

⁽²⁾ HL L 242., 2001.9.12., 4. o.

(8) Legfeljebb tizenkét hónapos átmeneti időszakot kell megállapítani azon gyártók számára, amelyek termékeinek az e határozatról szóló értesítés előtt ítélték oda az öko-címét, illetőleg amelyek az értesítés előtt nyújtották be az öko-címre vonatkozó kérelmüket, annak érdekében, hogy e gyártóknak kellő idő álljon rendelkezésére ahhoz, hogy termékeiket a felülvizsgált kritériumokhoz és követelményekhez igazítsák.

(9) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az 1980/2000/EK rendelet 17. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A „személyi számítógépek” termékcsoporthoz tartoznak a rögzített helyen, például íróasztalon történő használatra szánt, egyetlen házba foglalt vagy különálló vezérlőegységből és monitorból, valamint billentyűzetből álló számítógépek.

A termékcsoporthoz tartoznak továbbá a személyi számítógépekkel történő használatra szánt vezérlőegységek, billentyűzetek és monitorok is.

A szerverek nem tartoznak a termékcsoporthoz.

2. cikk

Az 1980/2000/EK rendelet szerinti, személyi számítógépeknek odaítélhető közösségi öko-címke elnyeréséhez a berendezésnek a „személyi számítógépek” termékcsoporthoz tartoznia, és meg kell felelnie az e határozat mellékletében meghatározott ökológiai kritériumoknak.

3. cikk

A „személyi számítógépek” termékcsoporthoz vonatkozó ökológiai kritériumok, valamint a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelmények 2009. április 30-ig érvényesek.

4. cikk

A „személyi számítógépek” termékcsoporthoz adminisztratív célból rendelt kódszám: „013”.

5. cikk

A 2001/686/EK határozat hatályát veszti.

6. cikk

A „személyi számítógépek” termékcsoporthoz vonatkozóan az ezen határozatról szóló értesítést megelőzően odaítélte öko-címek 2006. március 31-ig használhatók.

A „személyi számítógépek” termékcsoporthoz vonatkozóan az ezen határozatról szóló értesítést megelőzően öko-címke odaítélésére benyújtott kérelem alapján az érintett terméknek az öko-címke odaítélhető a 2001/686/EK határozatban előírt feltételek alapján. Ilyen esetekben az öko-címke 2006. március 31-ig használható.

7. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. április 11-én.

a Bizottság részéről
Stavros DIMAS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

ÁTTEKINTÉS

A személyi számítógép, a vezérlőegység, a monitor vagy a billentyűzet (a továbbiakban: „a termék”) akkor nyerheti el az ökocímét, ha a 1. cikkben meghatározott termékcsoportba tartozik, és megfelel az e mellékletben előírt követelményeknek (az ökocímét az egér kivételével valamennyi különálló részegység elnyerheti).

	Vezérlőegység	Monitor	Billentyűzet	Személyi számítógép
Energiatakarékosság: vezérlőegység	X			X
Energiatakarékosság: monitor		X		X
Élettartam-meghosszabbítás: vezérlőegység	X			X
Élettartam-meghosszabbítás: monitor		X		X
A folyadékkristályos (LCD) monitor higany-tartalma		X (értelemszerűen alkalmazandó)		X (értelemszerűen alkalmazandó)
Zaj	X			X
Elektromágneses sugárzás		X		X
Visszavétel és újrahasznosítás	X	X (értelemszerűen alkalmazandó)	X (értelemszerűen alkalmazandó)	X (értelemszerűen alkalmazandó)
Használati utasítás	X	X	X (értelemszerűen alkalmazandó)	X (értelemszerűen alkalmazandó)

A kérelem benyújtásakor egy, az EN ISO 17025 szabvány szerinti általános követelményeknek megfelelő laboratóriumban el kell végezni a kritériumok leírásában meghatározott vizsgálatokat. Amennyiben a kérelmet elbíráló illetékes szerv elfogadja egyenértékűségüket, célszerűségi megfontolások alapján más vizsgálati módszerek is alkalmazhatók. Ha a leírás nem említi vizsgálatokat vagy csupán az ellenőrzésre és a monitoringra vonatkozó vizsgálatokat említi, akkor az illetékes szerv értelemszerűen a kérelmező nyilatkozatára és a kérelmező által benyújtott dokumentációra, illetőleg független ellenőrzésekre támaszkodhat.

Ajánlatos, hogy az illetékes szerv a kérelem elbírálása és az e mellékletben megadott kritériumoknak való megfelelés monitoringja során figyelembe vegye, hogy a kérelmező alkalmaz-e elfogadott környezetközpontú irányítási rendszert, például az EMAS-t vagy az ISO 14011-et. (Megjegyzés: a környezetközpontú irányítási rendszer alkalmazása nem követelmény.)

ÖKOLÓGIAI KRITÉRIUMOK**1. Energiatakarékosság****Vezérlőegység**

- a) A számítógép vezérlőegysége rendelkezzen könnyen hozzáférhető ki- és bekapcsolóval.
- b) A számítógép vezérlőegysége feleljen meg az energiahatékonysági üzemmódokat lehetővé tévő Energy Star ⁽¹⁾ konfigurációs követelményeknek.

A kérelmező köteles nyilatkozni az illetékes szervnek arról, hogy a személyi számítógép vezérlőegysége kielégíti az Energy Star konfigurációs követelményeit („Guidelines”).

- c) A számítógép támogassa az ACPI ⁽²⁾ S3 alvó üzemmódot („suspend to RAM”), amely legfeljebb 4 watt minimális energiafogyasztást tesz lehetővé. A számítógép legyen képes visszatérni rendes üzemmódjába, ha parancsot kap a következő eszközök valamelyikétől:

- a modemtől,
- a hálózati kapcsolattól,
- a billentyűzettől vagy az egérettől.

Inaktivitás esetén az ACPI S3 alvó üzemmódba való áttéréshez az alapértelmezett üzemmódváltási idő legfeljebb 30 perc legyen. A gyártó engedélyezze ezt a beállítást, a felhasználó azonban letilthassa.

A kérelmező köteles jegyzőkönyvvel igazolni az illetékes szervnek, hogy az ACPI S3 üzemmódban az energiafogyasztást a hatályos Energy Star számítógép-szándéknyilatkozat szerinti eljárással mérte. A jegyzőkönyvben meg kell adni a mért energiafogyasztás értékét.

- d) Kikapcsolt állapotban az energiafogyasztás ne haladja meg a 2 wattot. Ebben az összefüggésben a kikapcsolt állapot azt az állapotot jelenti, amelyet a felhasználó a számítógép leállítását elindító parancs kiadásával kezdeményez.

A kérelmező köteles jegyzőkönyvvel igazolni az illetékes szervnek, hogy kikapcsolt állapotban az energiafogyasztást a hatályos Energy Star számítógép-szándéknyilatkozat szerinti eljárással mérte. A jegyzőkönyvben meg kell adni a mért energiafogyasztás értékét.

Monitor

- a) A monitor rendelkezzen könnyen hozzáférhető ki- és bekapcsolóval.
- b) A monitor energiafogyasztása alvó üzemmódban ⁽³⁾ ne haladja meg a 2 wattot. Inaktivitás esetén az alvó üzemmódba való áttéréshez az alapértelmezett üzemmódváltási idő legfeljebb 30 perc legyen. A gyártó engedélyezze ezt a beállítást, a felhasználó azonban letilthassa.
- c) A monitor energiafogyasztása kikapcsolt állapotban ⁽⁴⁾ ne haladja meg az 1 wattot. Ebben az összefüggésben a kikapcsolt állapot azt az állapotot jelenti, amelyet a felhasználó a monitor leállítását elindító parancs kiadásával kezdeményez.

⁽¹⁾ Ezeket az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége határozta meg, és 2004 szeptembere óta hatályosak. Lásd: http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers

⁽²⁾ Fejlett konfigurációs és energiaellátási felület (*Advanced configuration and power interface, ACPI*).

⁽³⁾ Az Energy Star 4-es verziója szerint a monitorra meghatározott üzemmód, http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers

⁽⁴⁾ Lásd az előző lánkjegyzetet.

d) A monitor legnagyobb aktív energiafogyasztása feleljen meg az Energy Star 4-es verziója szerint a Tier 2-re vonatkozó követelményeknek. A monitor energiafogyasztása feleljen meg a következő közelítő képletnek:

i. ha $X < 1$, akkor $Y = 23$;

ii. ha $X \geq 1$, akkor $Y = 28X$

(ahol X a megapixelok száma, Y pedig az energiafogyasztás wattban).

A kérelmező köteles jegyzőkönyvvel igazolni az illetékes szervnek, hogy kikapcsolt, alvó és bekapcsolt állapotban az energiafogyasztást az Energy Star „Programkövetelmények számítógép-monitorokra” (Programme Requirements for Computer Monitors, 4.0-s verzió) előírásában meghatározott módon mérte. A jegyzőkönyvben meg kell adni a mért energiafogyasztás értékét mindhárom állapotra.

2. Az élettartam meghosszabbítása

- a) A számítógépet úgy kell kialakítani, hogy a memória könnyen hozzáférhető és cserélhető legyen.
- b) A számítógépet úgy kell kialakítani, hogy a merevlemez, valamint az esetleges CD-és/vagy DVD-meghajtó cserélhető legyen.
- c) A számítógépet úgy kell kialakítani, hogy a grafikus kártyák könnyen hozzáférhetőek és cserélhetőek legyenek.

A kérelmező köteles az illetékes szervnek nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek.

3. A folyadékkristályos (LCD) monitor higanytartalma

Az LCD monitor háttérvilágítását biztosító lámpák egyenként és átlagosan ne tartalmazzanak 3 mg-nál több higanyt.

A kérelmező köteles az illetékes szervnek nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek.

4. Zaj

A személyi számítógép vezérlőegységének az ISO 9296 szabvány 3.2.5. szakasza szerinti „névleges A-súlyozott hangteljesítményszintje” (1 pW) ne haladja meg a következő értékeket:

— 4,0 B(A) működés közben általában (egyenlő 40 dB(A)-val),

— 4,5 B(A) a merevlemez elérése közben (egyenlő 45 dB(A)-val).

A kérelmező köteles egy független, az ISO 17025 szerint hitelesített vizsgálólaboratórium által kiadott jegyzőkönyvet benyújtani az illetékes szervnek arról, hogy a zajkibocsátási szintet az ISO 7779 szerint megmérték és az ISO 9296 szerint írták le. A jegyzőkönyvben meg kell adni mind a működés közben általában, mind pedig a merevlemez elérése közben mért zajszintet, amelyeket az ISO 9296 3.2.5. szakasza szerint kell leírni.

5. Elektromágneses sugárzás

A személyi számítógép feleljen meg az EN 50279 szabványban az A kategóriára megadott követelményeknek.

A kérelmező köteles jegyzőkönyvvel igazolni az illetékes szervnek, hogy a monitor sugárzása megfelel ennek a követelménynek.

6. Visszavétel, újrahasznosítás és veszélyes anyagok

A gyártó köteles felajánlani a termék és a cserélendő alkatrész felújítás vagy újrahasznosítás céljára történő ingyenes visszavételét, kivéve a felhasználó által szennyezett részeket (például orvosi vagy nukleáris alkalmazások esetén). A terméknek meg kell felelnie továbbá a következő kritériumoknak:

- a) egyetlen szakképzett személy képes legyen egyedül szétszerelni;
- b) a gyártó köteles meggyőződni a termék szétszerelhetőségéről, továbbá szétszerelhetőségi jegyzőkönyvet készíteni, amelyet kérelemre bármely harmadik fél rendelkezésére kell bocsátani. A jegyzőkönyvben ki kell mutatni különösen a következőket:
 - a csatlakozások könnyen megtalálhatók és hozzáférhetőek,
 - a csatlakozások a lehető legnagyobb mértékben szabványosítottak,
 - a csatlakozások a széles körben használatos szerszámokkal hozzáférhetőek,
 - az LCD monitorok háttérvilágítását biztosító lámpák könnyen leválaszthatók;
- c) a veszélyes anyagok legyenek eltávolíthatók;
- d) a ház és a váz műanyag és fém anyagú részei legalább 90 -ban (tömegre vetítve) legyenek műszakilag újrahasznosíthatók;
- e) ha címkézés szükséges, a címkék legyenek vagy könnyen eltávolíthatóak, vagy beépítettek;
- f) a műanyag részek:
 - ne tartalmazzanak szándékosan hozzáadott ólmot vagy kadmiumot,
 - egyetlen polimerből vagy kompatibilis polimerekből készüljenek, kivéve a burkolatot, amely legfeljebb kétféle, egymástól elkülöníthető és bevonat nélküli (például festetlen) polimerből álljon,
 - ne tartalmazzanak olyan fémbetéteket, amelyeket egyetlen személy egyszerű szerszámokkal nem tud eltávolítani;
- g) a műanyag alkatrészek ne tartalmazzák a 2002/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵⁾ 4. cikkében felsorolt polibrómozott bifenil (PBB) és polibrómozott difenil-éter (PBDE) lángkésleltetőket. E követelményben figyelembe kell venni az irányelvnek a deka-BDE vonatkozásában történő későbbi módosításait.

A műanyag alkatrészek ne tartalmazzanak 10—17 szénatom lánchosszúságú és 50 tömegszázaléknál nagyobb klórtartalmú klór-paraffin lángkésleltetőket (CAS 85535-84-8 és CAS 85535-85-9). A kérelmező köteles nyilatkozni az illetékes szervnek arról, hogy a termék megfelel ennek a követelménynek;

A kérelmező köteles nyilatkozni az illetékes szervnek arról, hogy a termék megfelel ennek a követelménynek;

- h) a 25 grammnál nagyobb tömegű műanyag alkatrészek nem tartalmazhatnak olyan lángkésleltető anyagokat, amelyekhez az öko címkére vonatkozó kérelem benyújtásakor a következő kockázatok valamelyike társul:

Az egészségre veszélyes:

R45 (rákot okozhat, karcinogén hatású lehet)

R46 (öröklődő genetikai károsodást okozhat, mutagén hatású lehet)

⁽⁵⁾ HL L 37., 2003.2.13., 19. o.

R60 (a fogamzó- vagy nemzőképességre ártalmas lehet)

R61 (a születendő gyermekre ártalmas lehet)

A környezetre veszélyes:

R50 (vízi szervezetekre fokozottan mérgező);

R50/R53 (vízi szervezetekre fokozottan mérgező, hosszú távon káros hatással lehet a vízi környezetre)

R51/R53 (vízi szervezetekre mérgező, hosszú távon káros hatással lehet a vízi környezetre),

amint azt a 67/548/EGK tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ meghatározza;

- i) a műanyag termékeken állandó, az anyagot azonosító megjelölést kell elhelyezni az ISO 11469: 2000 nemzetközi szabványnak megfelelően. Ezt a kritériumot nem kell alkalmazni az extrudált műanyagokra és a sík képernyőkben található fényirányítókra;
- j) az akkumulátorok az akkumulátor tömegére vonatkoztatva nem tartalmaznak 0,0001 %-nál több higanyt, 0,001 %-nál több kadmiumot és 0,01 %-nál több ólmot.

A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek és köteles a szétszerelhetőségi jegyzőkönyv egy példányát a kérelmet elbíráló illetékes szerv rendelkezésére bocsátani.

A 6. kritérium h) pontjának megfelelően az esetleg felhasznált lángkésleltetőkhöz nem társulhat egyik felsorolt kockázat sem, és nem szerepelhetnek a veszélyes anyagok osztályozásáról, csomagolásáról és címkézéséről szóló 67/548/EGK irányelv 1. mellékletében vagy annak módosításaiban. Ez a követelmény nem vonatkozik azokra a lángkésleltetőkre, amelyeknek alkalmazáskor megváltozik a vegyi természetük, és ilyen állapotban már nem társulnak hozzájuk a felsorolt „R” jelű kockázatok, feltéve hogy a lángkésleltetőnek legfeljebb 0,1 %-a őrzi meg alkalmazás előtti állapotát a kezelt felületen. A 25 g-nál nagyobb tömegű alkatrészekben használt lángkésleltetőket nevük és CAS-számuk megadásával fel kell tüntetni az alkalmazási dokumentációban.

7. Használati utasítás

A terméket olyan használati utasítással kell forgalomba hozni, amely környezeti szempontból ismerteti a termék helyes használatát, és tartalmaz különösen:

- a) ajánlást az energiakezelési lehetőségek használatára, ideértve azt a tájékoztatást is, hogy e lehetőségek kikapcsolása esetén megnövekedhet az energiafogyasztás, és ezáltal nőhetnek a fenntartási költségek;
- b) tájékoztatást arról, hogy az energiafogyasztás nullára csökkenthető azáltal, hogy a terméket leválasztjuk az elektromos hálózatról vagy kikapcsoljuk a fali csatlakozót;
- c) tájékoztatást a pótalkatrészek elérhetőségéről. Ha az alkatrészek nagyobb teljesítményűre vagy más célból cserélhetők, akkor tájékoztatást kell adni ennek lehetséges módjáról;
- d) tájékoztatást arról, hogy a termék kialakítása lehetővé teszi az alkatrészek újbóli felhasználását és az anyagok újrahasznosítását, ezért nem célszerű eldobni;
- e) tanácsot arról, hogyan veheti a vevő igénybe a gyártó visszavételi ajánlatát;
- f) tájékoztatást arról, hogyan célszerű használni a WLAN kártyákat, és ezáltal a lehető legalacsonyabb szintre csökkenteni a biztonsági kockázatokat;

⁽⁶⁾ HL 196., 1967.8.16., 1. o.

- g) tájékoztatást arról, hogy a termék elnyerte a közösségi ökocímket; ehhez rövid magyarázatot kell mellékelni az ökocímke mibenlétéről, és utalni kell arra, hogy a kérdésről bővebben a következő honlapon lehet olvasni: <http://europa.eu.int/ecolabel>.

A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek, és köteles a használati utasítás egy példányát a kérelmet elbíráló illetékes szerv rendelkezésére bocsátani.

8. Csomagolás

A csomagolás elégítse ki a következő követelményeket:

- a) a csomagolást alkotó egyes részek legyenek kézzel könnyedén egyedi anyagokra szétválaszthatók az újrahasznosítás megkönnyítése érdekében;
- b) kartonpapír csomagolás esetén a kartonpapír legalább 80 %-ban újrahasznosított anyagból készüljön.

Értékelési és ellenőrzési kritériumok: a kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek, és a kérelem részeként köteles a csomagolás mintadarabját a kérelmet elbíráló illetékes szerv rendelkezésére bocsátani.

9. Az ökocímken feltüntetendő információ

Az ökocímke második rovatában a következő szöveget kell feltüntetni:

- alacsony energiafogyasztás,
- újrahasznosítást elősegítő kialakítás,
- alacsony zajszint.

A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ennek a követelménynek, és köteles mellékelni az illetékes szervnek az ökocímke egy példányát abban a formában, ahogyan az a csomagolásra és/vagy a termékre és/vagy a kísérő dokumentációra kerül.

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. március 23.)

a kézi mosogatószerre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos módosított ökológiai kritériumok meghatározásáról

(az értesítés a C(2005) 1026. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/342/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a közösségi ökocímke módosított odaítélési rendszeréről szóló, 2000. július 17-i 1980/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

az Európai Unió ökocímke-bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az 1980/2000/EK rendelet értelmében a közösségi ökocímket olyan jellemzőkkel rendelkező termékeknek lehet odaítélni, amelyek jelentős javulást tesznek lehetővé a fő környezeti szempontok terén.
- (2) Az 1980/2000/EK rendelet előírja, hogy az Európai Unió ökocímke-bizottsága által kidolgozott kritériumok alapján egyedi ökocímke-kritériumokat kell megállapítani a termékcsoportoknak megfelelően.
- (3) A rendelet azt is előírja továbbá, hogy az ökocímke-kritériumokat, valamint az azokra vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelményeket az adott termékcsoportra előírt kritériumok érvényességi idejének letelte előtt kell időben felül kell vizsgálni.
- (4) A tudományos és piaci fejlemények figyelembevételére érdekében helyénvaló módosítani a kézi mosogatószerre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról szóló, 2001. július 19-i 2001/607/EK bizottsági határozatban ⁽²⁾ meghatározott ökológiai kritériumokat.

- (5) Szükséges továbbá az említett határozatban meghatározott termékcsoport definícióját módosítani annak érdekében, hogy az mind a magán-, mind az üzleti felhasználásra kiterjedjen.
- (6) Az egyértelműség érdekében a 2001/607/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni.
- (7) A felülvizsgált ökológiai kritériumok célszerű érvényességi időtartama négy év.
- (8) Legfeljebb tizenkét hónapos átmeneti időszakot kell megállapítani azon kérelmezők számára, amelyek termékeinek e határozatról szóló értesítés időpontja előtt ítélték oda az ökocímket, illetőleg amelyek ezen időpont előtt nyújtották be az ökocímke-re vonatkozó kérelmüket, annak érdekében, hogy e gyártóknak kellő idő álljon rendelkezésére ahhoz, hogy terméküket a módosított kritériumokhoz és követelményekhez igazítsák.
- (9) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az 1980/2000/EK rendelet 17. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A „kézi mosogatószer” termékcsoport:

„az edények, cserépedények, evőeszközök, fazekak, lábasok, egyéb konyhai eszközök stb. kézi mosogatására szánt valamennyi tisztítószer”.

⁽¹⁾ HL L 237., 2000.9.21., 1. o.⁽²⁾ HL L 214., 2001.8.8., 30. o.

A termékcsoport mind a magán-, mind az üzleti felhasználásra szánt termékeket magában foglalja.

2. cikk

Annak érdekében, hogy egy mosószernek az 1980/2004/EK rendelet alapján odaítélhessék a kézi mosogatószerre vonatkozó ökocímjét, a mosószernek a „kézi mosogatószer” termékcsoporthoz kell tartoznia, és meg kell felelnie a az e határozat mellékletében meghatározott ökológiai kritériumoknak.

3. cikk

A „kézi mosogatószer” termékcsoporthoz vonatkozó ökológiai kritériumok, illetve a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelmények 2008. december 31-ig érvényesek.

4. cikk

Adminisztratív célra a „kézi mosogatószer” termékcsoporthoz rendelt kódszám: „019”.

5. cikk

A 2001/607/EK határozat hatályát veszti.

6. cikk

A „kézi mosogatószer” termékcsoporthoz vonatkozóan az ezen határozatról szóló értesítés időpontját megelőzően odaítélt ökocímek 2006. március 31-ig használhatók.

A „kézi mosogatószer” termékcsoporthoz vonatkozóan az ezen határozatról szóló értesítés időpontját megelőzően ökocímre odaítélésre benyújtott kérelem alapján az érintett terméknek az ökocímre odaítélhető a 2001/607/EK határozatban előírt feltételek alapján. Ilyen esetekben az ökocímre 2006. március 31-ig használható.

7. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. március 23-án.

a Bizottság részéről
Stavros DIMAS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

KERETRENDSZER

Az öko címkére való jogosultsághoz a kézi mosogatószernek (a továbbiakban: „termék”) az 1. cikkben meghatározott termékcsoporthoz kell tartoznia, és meg kell felelnie az e mellékletben foglalt kritériumoknak.

A kritériumok célja

E kritériumok célja különösen a következők előmozdítása:

- a toxikus, illetve egyéb módon szennyező anyagok vízi környezetbe való kibocsátásának csökkentése,
- a veszélyes anyagok használatával kapcsolatos környezeti, illetve egészségi kockázatok csökkentése vagy megelőzése,
- a csomagolási hulladék minimálisra csökkentése,
- olyan információ, amely alapján a fogyasztó a terméket hatékonyan tudja felhasználni, és minimálisra csökkentheti a környezetre gyakorolt hatást.

A kritériumokat úgy állapítják meg, hogy az lehetővé tegye a kis környezeti hatású kézi mosogatószer címkézését.

Értékelési és ellenőrzési kritériumok

A meghatározott értékelési és ellenőrzési követelmények valamennyi kritérium esetében fel vannak tüntetve.

Más, megfelelő vizsgálati módszerek is használhatók, ha a kérelmet elbíráló illetékes testület (a továbbiakban: „illetékes testület”) elfogadja azok egyenértékűségét.

Azokban az esetekben, ahol semmiféle vizsgálatot sem jelöltek meg, illetve úgy jelölik meg, hogy azokat ellenőrzési és megfigyelési célra használják, az illetékes testületek a kérelmező által benyújtott nyilatkozatok és dokumentáció, illetve független szervezet által kiadott igazolások alapján döntenek.

Az illetékes testületek adott esetben további dokumentumokat kérhetnek, és független ellenőrzéseket végezhetnek.

Amennyiben a kérelmezőnek nyilatkozatokat, dokumentációt, analitikai vizsgálatok jegyzőkönyveit vagy egyéb bizonyítékot kell szolgáltatnia a kritériumoknak való megfelelés igazolására, azok származhatnak a kérelmezőtől és/vagy adott esetben a beszállítótól stb.

Az összetevőkre történő utalás az anyagokra és a készítményekre is egyaránt vonatkozik.

Az I. függelék tartalmazza a tisztítószer-összetevők módosított, 2004. június 30-i változatú adatbázisát (DID-jegyzék), amely a mosogatószerknél legszélesebb körben használt összetevőket tartalmazza. A DID-jegyzék A. részét a KHT_{tox} számításához és a felületaktív anyagok biológiai lebonthatóságának vizsgálatához szükséges adatok meghatározására kell használni.

A kérelmező szükség esetén a tisztítószer-összetevők adatbázisának későbbi módosításait is felhasználhatja, amint azok hozzáférhetővé válnak.

A DID-jegyzék A. részében nem szereplő összetevők esetében a kérelmező saját felelősségére alkalmazhatja az I. függelék B. részében leírt eljárást.

A DID-jegyzékben nem felsorolt összetevők esetében az anaerob lebomlásra vonatkozó dokumentáció benyújtására vonatkozóan a kérelmező a II. függelékben leírt megközelítést is alkalmazhatja.

Ajánlatos, hogy az illetékes testületek a kérelem elbírálása és az e mellékletben megadott kritériumoknak való megfelelés monitoringja során figyelembe vegyék, hogy a kérelmező alkalmaz-e elfogadott környezetgazdálkodási rendszert, például az EMAS-t vagy az ISO 14011-et. (Megjegyzés: a környezetgazdálkodási rendszer alkalmazása nem követelmény.)

ÖKOLÓGIAI KRITÉRIUMOK

1. A vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatás

A toxicitásra vonatkozó kritikus hígítási térfogatot (KHT_{tox}) valamennyi összetevőre (i) a következő egyenlet segítségével kell kiszámítani:

$$KHT_{tox} (i \text{ összetevő}) = \frac{(i) \text{ tömege} \times LT(i)}{TT \text{ krónikus}(i)} \times 1000$$

ahol (i) az adott összetevő 1 liter mosogatóvízhez javasolt mennyiségének tömege, az LT (i) a lebonthatósági tényező, a TT krónikus (i) pedig az összetevő toxicitási tényezője (milligramm/literben megadva).

Az LT és a TT krónikus értékei a tisztítószer-összetevők adatbázisa A. részének jegyzékében (DID-jegyzék) megadott értékek. Amennyiben az adott összetevő a DID-jegyzék A. részében nem szerepel, a kérelmező a DID-jegyzék B. részében (I. függelék) leírt módszerrel adja meg azok értékét. Az egyes összetevők KHT_{tox} értékeinek összege adja a termék KHT_{tox} értékét.

Az 1 liter mosogatóvízhez javasolt adag KHT_{tox} értéke nem haladhatja meg a 4 200 L-t.

Értékelés és ellenőrzés: a termék pontos összetételét az illetékes testület rendelkezésére kell bocsátani az e kritériumnak való megfelelést igazoló, részletes KHT_{tox} számításokkal együtt.

2. A felületaktív anyagok biológiai lebonthatósága

a) Gyors biológiai lebonthatóság (aerob)

A termékben használt valamennyi felületaktív anyag biológiailag gyorsan lebontható.

Értékelés és ellenőrzés: a termék pontos összetételét és valamennyi összetevő funkciójának leírását az illetékes testület rendelkezésére kell bocsátani. A DID-jegyzék A. része (I. függelék) jelzi, hogy egy adott felületaktív anyag aerob módon biológiailag lebontható-e vagy sem (azon felületaktív anyagok, amelyeknél az aerob biológiai lebonthatóságot jelző oszlopban „R” jelzés van feltüntetve, biológiailag gyorsan lebonthatók). A DID-jegyzék A. részében nem szereplő felületaktív anyagok esetében az aerob biológiai lebonthatóságot bizonyító információt a szakirodalomból vagy egyéb forrásból, illetve megfelelő vizsgálati eredményekkel kell biztosítani. A gyors biológiai lebonthatóságra vonatkozó vizsgálatok a mosó- és tisztítószerrekről szóló, 2004. március 31-i 648/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ említett vizsgálatok. A felületaktív anyagokat biológiailag gyorsan lebonthatóknak kell tekinteni, ha a biológiai lebonthatóság (mineralizáció) szintje a következő öt vizsgálat valamelyikével mérve 28 napon belül legalább 60 %: CO₂-gőztérvizsgálat (OECD 310), a széndioxid (CO₂) felszabadulásra vonatkozó „módosított Sturm-teszt” (OECD 301B; 67/548/EGK irányelv, V.C.4-C melléklet), „zárt lombik” (OECD 301D; 67/548/EGK irányelv, V. melléklet C.4-E szakasz), „manométeres respirometria” (OECD 301D; 67/548/EGK irányelv, V.C.4-D melléklet), a MITI (I) teszt (OECD 301C; 67/548/EEC irányelv V.C.4-F melléklet), vagy az ezekkel egyenértékű ISO-tesztek. A felületaktív anyag fizikai jellemzőitől függően a biológiai lebonthatóság bizonyítására az alábbi vizsgálatok valamelyike használható, amennyiben a biológiai lebonthatóság 28 napon belül legalább 70 %: oldott szerves szén DOC Die-Away (OECD 301A; 67/548/EGK irányelv V.C.4-A melléklet), a módosított DOC Die-Away OECD-szűrővizsgálat (OECD 301E; 67/548/EGK irányelv, V.C.4-B melléklet), vagy az ezekkel egyenértékű ISO-tesztek. Az oldott szerves szén mérésén alapuló vizsgálati módszerek alkalmazhatóságát kellően indokolni kell, tekintve, hogy ezen módszerek eredményei a szennyeződéstartóváltásra vonatkoznak, nem a biológiai lebonthatóságra. Az előkezelés nem használható az aerob úton történő biológiai lebonthatóságra vonatkozó vizsgálatok esetében. Ebben az esetben a 10 napos ablakelv nem alkalmazható.

b) Anaerob biológiai lebonthatóság

A termékben használt valamennyi felületaktív anyag anaerob körülmények között biológiailag lebontható.

Értékelés és ellenőrzés: a termék pontos összetételét és valamennyi összetevő funkciójának leírását közölni kell az illetékes testülettel. A DID-jegyzék A. része (I. függelék) jelzi, hogy egy adott felületaktív anyag aerob módon biológiailag lebontható-e vagy sem (azon felületaktív anyagok, amelyeknél az aerob biológiai lebonthatóságot jelző oszlopban „I” jelzés van feltüntetve, anaerob körülmények között biológiailag lebonthatók). A DID-jegyzék A. részében nem szereplő felületaktív anyagok esetén az anaerob biológiai lebonthatóságot bizonyító információt a

⁽¹⁾ HL L 104., 2004.4.8., 13. o.

szakirodalomból vagy egyéb forrásból, illetve megfelelő vizsgálati eredményekkel kell biztosítani. Az anaerob biológiai lebonthatóságra vonatkozó referenciateszt az ISO 311, ISO 11734, ECETOC 28 sz. (1988. június) teszt, illetve egy ezekkel egyenértékű vizsgálati módszer, amelynél anaerob körülmények között legalább 60 %-os lebonthatóság a követelmény. A releváns anaerob környezet körülményeit szimuláló vizsgálati módszerek is használhatók annak dokumentálására, hogy a 60 %-os teljes lebonthatóság anaerob körülmények között valósult meg (l. a II. függelék).

3. Veszélyes, illetve mérgező anyagok és készítmények

a) A termék sem közvetlen összetevőként, sem az összetevők között szereplő bármely készítmény részeként nem tartalmazhatja a következő összetevőket:

— alkil-fenol-etoxilátok (APEO-k) és azok származékai,

— EDTA (etilén-diamin-tetraacetát sav) és annak sói,

— NTA (nitrilo-triacetát),

— nitro-pézsmá és policiklusos pézsmá, beleértve pl.:

pézsmá-xilén: 5-tercbutil-2,4,6-trinitro-m-xilén;

pézsmáambrette: 4-tercbutil-3-metoxi-2,6-dinitro-toluol;

moszkén: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitro-indán;

pézsmá-tibetin: 1-tercbutil-3,4,5-trimetil-2,6-dinitro-benzol; pézsmaketon:

4'-tercbutil-2',6'-dimetil-3',5'-dinitro-acetofenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahidrox-4,6,6,7,8,8-hexametil-ciklopenta(g)-2-benzo-pirán);

AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-hexametil-tetralin).

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek adott esetben egy, a gyártók nyilatkozatával alátámasztott nyilatkozatot kell benyújtania, amely megerősíti, hogy a termék nem tartalmazza a jegyzékben felsorolt anyagokat.

b) A termék biológiailag gyorsan nem lebontható kvaterner ammóniumsókat sem közvetlen összetevőként, sem az összetevők között szereplő bármely készítmény részeként nem tartalmazhat.

Értékelés és ellenőrzés: a kérelmezőnek dokumentumokat kell szolgáltatnia annak bizonyítására, hogy a felhasznált kvaterner ammóniumsók biológiailag lebonthatók.

c) A veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1967. június 27-i 67/548/EGK tanácsi irányelvnek ⁽²⁾ és módosításainak, illetve a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 1999. május 31-i 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽³⁾ és módosításainak megfelelően a termék nem tartalmazhat olyan összetevőt, amely a következő kockázatokra utaló mondatok vagy azok bármilyen kombinációja alá van besorolva:

R40 (rákkeltő hatása részben bizonyított),

R45 (rákot okozhat),

R46 (öröklődő genetikai károsodást okozhat),

⁽²⁾ HL L 196., 1967.8.16., 1. o.

⁽³⁾ HL L 200., 1999.7.30., 1. o.

R49 (belélegezve rákot okozhat),

R68 (visszafordíthatatlan károsodást okozhat),

R50-53 (nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat),

R51-53 (mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat),

R59 (veszélyes az ózonrétegre),

R60 (a fogamzó- vagy nemzőképességre ártalmas lehet),

R61 (a születendő gyermekre ártalmas lehet),

R62 (a fertilitásra [fogamzó- vagy nemzőképességre] ártalmas lehet),

R63 (a születendő gyermeket károsíthatja),

R64 (a szoptatott újszülöttet és csecsemőt károsíthatja).

A biocidokra — akár közvetlen összetevőként, akár az összetevők között szereplő bármely készítmény részeként található egy termékben — a külön követelmények vannak előírva (a biocidokra vonatkozó követelményt l. alább).

A fenti követelmények valamennyi olyan összetevőre (anyagra vagy készítményre) érvényesek, amely a végtermék tömegének több mint 0,01 %-át teszi ki. Ez az összetételben felhasznált készítményeknek az adott végtermék tömegének 0,01 %-át meghaladó valamennyi összetevőjére is érvényes.

Értékelés és ellenőrzés: valamennyi összetevőre (anyagra vagy készítményre) vonatkozóan be kell nyújtani az anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát. A kérelmezőnek továbbá be kell nyújtania az összetevő gyártójának a fenti kritériumnak való megfelelésre vonatkozó nyilatkozatát.

4. Biocidok

- a) A termék biocidokat kizárólag tartósítás céljából, és csak az e célnak megfelelő mennyiségben tartalmazhat. Ez nem vonatkozik a felületaktív anyagokra, amelyeknek szintén lehetnek biocid tulajdonságaik.

Értékelés és ellenőrzés: bármely tartósítószerre vonatkozóan be kell nyújtani az anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát az adott szer végtermékben található pontos koncentrációjára vonatkozó információval együtt. A tartósítószer gyártója vagy szállítója köteles információt nyújtani a termék tartósításához szükséges dózisoról.

- b) Tilos a csomagoláson vagy bármely egyéb módon azt állítani, illetve azt a látszatot kelteni, hogy a kézi mosogatószer mikrobaölő hatású.

Értékelés és ellenőrzés: az egyes csomagolásokon szereplő szövegeket és a csomagolás tervét, illetve valamennyi különböző csomagolás egy-egy példányát be kell nyújtani az illetékes testülethez.

- c) A 67/548/EGK irányelvvel és annak módosításaival vagy az 1999/45/EK irányelvvel összhangban a termék tartósítására használt, az R50—53 vagy R51—53 kockázatokra utaló mondatok alá sorolt biocidok — akár közvetlen összetevőként, akár az összetevők között szereplő bármely készítmény részeként — engedélyezettek azzal a feltétellel, hogy azok nem lehetnek potenciálisan bioakkumulatívák. Ebben az összefüggésben egy biocid akkor tekinthető potenciálisan bioakkumulatívnak, ha a $\log P_{ow}$ (az oktanol/víz megoszlási együttható logaritmus) $\geq 3,0$ (kivéve, ha a kísérleti úton meghatározott BCF ≤ 100).

A biocidok koncentrációja a végtermékben nem haladhatja meg a kozmetikai termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/768/EGK irányelvben ⁽⁴⁾ és annak módosításaiban meghatározott legnagyobb engedélyezett koncentrációt.

Értékelés és ellenőrzés: valamennyi biocidra vonatkozóan be kell nyújtani az anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát a biocidok végtermékben található pontos koncentrációjára vonatkozó információval együtt.

5. Színezékek vagy színező hatóanyagok

A termékben kizárólag olyan színezékeket szabad felhasználni, amelyeket a 76/768/EGK irányelv és annak módosításai, illetve az élelmiszerekben felhasználandó színezékekről szóló, 1994. június 30-i 94/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ és annak módosításai engedélyeznek, vagy olyan környezeti jellemzőkkel kell rendelkezniük, amelyek alapján ezek az anyagok a 67/548/EGK irányelvvel és annak módosításaival összhangban nem sorolhatók az R50-53 vagy R51-53 kockázatokra utaló mondatokhoz.

Értékelés és ellenőrzés: az illetékes testület felé nyilatkozni kell arról, hogy a termék megfelel ennek a kritériumnak, és a nyilatkozathoz mellékelni kell a felhasznált színezékek teljes listáját.

6. Illatanyagok

- a) A termék nem tartalmazhat (a 3a. kritériumban meghatározott) nitro-pézsmát vagy policiklusos pézsmát tartalmazó illatanyagokat.
- b) A termékhez illatanyagként hozzáadott valamennyi összetevőt a Nemzetközi Illatanyagipari Szövetség (IFRA) eljárási kódexének megfelelően kell gyártani, illetve kezelni.
- c) Az üzleti felhasználásra szánt mosogatószerekben nem használhatók illatanyagok.

Értékelés és ellenőrzés: az illetékes testület felé nyilatkozni kell arról, hogy a termék e kritériumnak valamennyi részletében megfelel.

7. Túlérzékenységet kiváltó anyagok

Az 1999/45/EK irányelvvel és annak módosításaival összhangban a termék besorolása nem lehet R42 (belélegezve túlérzékenységet okozhat) és/vagy R43 (bőrre kerülve túlérzékenységet okozhat).

A 67/548/EGK irányelvvel és annak módosításaival, illetve az 1999/45/EK irányelvvel és annak módosításaival összhangban bármely R42 (belélegezve túlérzékenységet okozhat) és/vagy R43 (bőrre kerülve túlérzékenységet okozhat) besorolási anyag vagy összetevő koncentrációja nem haladhatja meg a végtermék tömegének 0,1 %-át.

Értékelés és ellenőrzés: az R42 és/vagy az R43 alá sorolt valamennyi összetevő pontos koncentrációjára vonatkozó információt és az anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát be kell nyújtani az illetékes testülethez.

8. Ártalmas vagy maró tulajdonságok

Az 1999/45/EK irányelvnek megfelelően a termék nem minősíthető „Ártalmas” (Xn) vagy „Maró” (C) hatásúnak.

Értékelés és ellenőrzés: valamennyi „Ártalmas” (Xn) vagy „Maró” (C) hatásúnak minősített összetevő esetében — amely akár közvetlen összetevőként, akár az összetevők között szereplő bármely készítmény részeként található a termékben — a pontos koncentrációjára vonatkozó információt és az anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát be kell nyújtani az illetékes testülethez.

9. Csomagolási követelmények

- a) A kupak kivételével az elsődleges csomagolás csomagolási térfogat-együtthatója (CSTE) legfeljebb 1,9 lehet. Ezt a feltételt nem kell alkalmazni abban az esetben, ha az elsődleges csomagolás legalább 50 %-ban újrahasznosított anyagból készült.

⁽⁴⁾ HL L 262., 1976.9.27., 169. o.

⁽⁵⁾ HL L 237., 1994.9.10., 13. o.

A CSTE egyenlő a legkisebb olyan téglatest (derékszögű paralelepipedon) térfogatával, amelybe a csomagolás még belefér, elosztva a csomagolásban lévő termék térfogatával.

- b) Abban az esetben, ha az elsődleges csomagolás újrahasznosított anyagból készül, azt a csomagoláson a „Környezetvédelmi címkék és nyilatkozatok — Önálló nyilatkozatok (II. típusú környezetvédelmi címkézés)” ISO 14021 szabványnak megfelelően kell feltüntetni.
- c) Az elsődleges csomagolás alkotóelemei könnyen szétbonthatóak egyetlen anyagból álló alkotórészekre.
- d) A főtartályhoz felhasznált műanyagokat a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽⁶⁾, illetve a DIN 7728 1. részével összefüggésben a DIN 6120 1. és 2. részének megfelelően kell megjelölni.

Értékelés és ellenőrzés: az illetékes testülethez a csomagoláson szereplő adatokat, illetve adott esetben csomagolásmintát kell benyújtani, valamint egy nyilatkozatot arról, hogy a termék e kritériumnak valamennyi részletében megfelel.

HASZNÁLATRA VALÓ ALKALMASSÁG

10. Használatra való alkalmasság

A terméknek a fogyasztók igényeinek eleget téve használatra alkalmasnak kell lennie.

A termék tisztítókéességének az illetékes testület által jóváhagyott piacvezető vagy általános referenciatermékkel (lásd a III. függelék) legalább azonosnak vagy annál jobbnak, illetve a víznél jobbnak kell lennie.

A termék tisztítókapacitásának az illetékes testület által jóváhagyott piacvezető vagy általános referenciatermékkel legalább azonosnak vagy annál jobbnak kell lennie.

Értékelés és ellenőrzés: a termék tisztítókéességét és -kapacitását a III. függelékben leírt keretrendszer meghatározott paraméterein alapuló, megfelelő és indokolt laboratóriumi teljesítményvizsgálatok segítségével kell megvizsgálni.

A FOGYASZTÓI INFORMÁCIÓK

11. Használati utasítás

A terméknek a csomagoláson a következőket kell tartalmaznia:

- a) „A legnagyobb tisztítóhatás, a víz- és energiatakarékosság és a környezet védelme érdekében ne folyó vízzel mosogasson, hanem áztassa be az edényeket, és a mosogatószerrel a javasolt adagolásban használja. A mosogatás hatékonyságát a nagyobb hab nem növeli.” (vagy ennek megfelelő szöveg).

⁽⁶⁾ HL L 365., 1994.12.31., 10. o.

- b) Az alábbi információt megfelelő méretben, és eltérő színű háttérrel kell feltüntetni a csomagoláson: Az ábra használata nem kötelező.

5 liter mosogatóvízhez javasolt adagolás:		
	gyenge szennyeződés	x ml (y teáskanálnyi) termék
	erős szennyeződés	z ml (w teáskanálnyi) termék

ahol az x, y, z és w értékét a kérelmező, illetve a gyártó határozza meg.

A fenti ábrán mértékegységként a millilitert kell használni. Zárójelben valamely más, jól ismert mértékegységet is fel kell tüntetni (pl. teáskanálnyi mennyiség, l. a fenti ábrán). Abban az esetben, ha a csomagoláson hatékony és megfelelő adagolórendszer található, amely szintén megbízható adagolást tesz lehetővé, ez a másik mértékegység (pl. kupak, adag vagy egyéb mennyiség) is használható.

- c) Az egy flakonnyi termékkel elvégezhető mosogatások hozzávetőleges számának feltüntetése ajánlott, de nem kötelező.

Ezt úgy számítjuk ki, hogy a termék mennyiségét elosztjuk az erősen szennyezett edények esetén 5 l mosogatóvízhez javasolt mennyiséggel (lásd a fenti ábrán).

- d) Alkalmazni kell a mosó- és tisztítószerokról szóló, 2004. március 31-i 648/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet.
- e) „További információ az EU ökocímke honlapján található: <http://europa.eu.int/ecolabel>” (vagy ennek megfelelő szöveg).

Értékelés és ellenőrzés: az illetékes testülethez be kell nyújtani a termék csomagolásának egy mintadarabját a címkével együtt, valamint az arról szóló nyilatkozatot, hogy a termék e kritériumnak valamennyi részletében megfelel.

12. Az ökocímken feltüntetett információ

Az ökocímke második rovatában a következő szövegnek kell szerepelnie:

- csökkentett károsító hatás a vízi környezetre,
- veszélyes anyagok korlátozott használata,
- egyértelmű utasítások a felhasználó számára.

I. függelék

DID-JEGYZÉK

A DID-jegyzék A. részében szereplő összetevők esetében az ökológiai kritériumoknak való megfelelés értékelésekor a táblázatban foglalt, a mérgező hatásra és a lebonthatóságra vonatkozó értékeket kell használni.

A DID-jegyzék A. részében nem szereplő összetevők esetében a mérgező hatásra és a lebonthatóságra vonatkozó értékek meghatározásához a B. részben leírt eljárást kell alkalmazni.

Tisztítószerek-összetevők adatbázisa

2004. június 30-i változat

A. rész: Az összetevők jegyzéke

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Krónikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (krónikus) (*)	TT (krónikus)	LT	Aerob	Anaerob
1	Anionos felületaktív anyagok									
	Lineáris alkil-benzén-szulfonátok 11,5—11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	R	N
2	LAS (C 10-13 alkil-szulfonát)	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	R	O
3	C 14/17 alkil-szulfonát	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	R	N
4	C 8/10 alkil-szulfát	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	R	I
5	C 12/14 alkil-szulfát (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	R	I
6	C 12/18 alkil-szulfát (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	R	I
7	C 16/18 zsíralkohol-szulfát (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	R	I
8	C 12/15 A 1-3 EO szulfát	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	R	I
9	C 16/18 A 3-4 EO szulfát	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	R	I
10	Dialkil-szulfó-szukcinát	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	I	N
11	C 12/14 szulfo-zsírsvav-metilészter	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	R	N

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Krónikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (krónikus) (*)	TT (krónikus)	LT	Aerob	Anaerob
12	C 16/18 szulfo-zsír-sav-metilészter	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	R	N
13	C 14/16 alfa-olefin-szulfonát	3,3	10 000	0,00033			0,00033	0,05	R	N
14	C 14/18 alfa-olefin-szulfonát	0,5	5 000	0,0001			0,0001	0,05	R	n
15	Szappan C> 12 - 22	22	1 000	0,022	10	100	0,1	0,05	R	I
16	Lauroil-szarkozinát	56	10 000	0,0056			0,0056	0,05	R	I
17	C 9/11 2-10 EO Karboximetilezett, nátriumosó vagy -sav	100	10 000	0,01			0,01	0,05	R	O
18	C 12/18 2-10 EO Karboximetilezett, nátriumosó vagy -sav	8,8	1 000	0,0088	5	100	0,05	0,05	R	O
19	C 12/18 alkil-foszfát-észterek	38	1 000	0,038			0,038	0,05	R	N
	Nem ionos felületaktív anyagok									
20	C 8 A 1-5 EO	7,8	1 000	0,0078			0,0078	0,05	R	I
21	C 9/11 A, > 3-6 EO túlnyomórészt lineáris	5,6	1 000	0,0056			0,0056	0,05	R	I
22	C 9/11 A, > 6-10 EO túlnyomórészt lineáris	5	1 000	0,005			0,005	0,05	R	I
23	C 9/11 A, 5-11 EO többszörösen elágazó	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	O
24	C 10 A, 5-11 EO többszörösen elágazó (Trimer-propen-oxo-alkohol)	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	I
25	C 12/15 A, 2-6 EO túlnyomórészt lineáris	0,43	1 000	0,00043	0,18	50	0,0036	0,05	R	I
26	C 12/14 5-8 EO 1 t-BuO (módosított láncvégű (endcapped))	0,23	1 000	0,00023	0,18	100	0,0018	0,05	R	O
27	C 12/15 A, 3-12 EO többszörösen elágazó	1	1 000	0,001	3,2	100	0,032	0,05	R	O
28	C 12/15 (középtérték C<14) A, > 6-9 EO	0,63	1 000	0,00063	0,24	10	0,024	0,05	R	I
29	C 12/15 (középtérték C>14) A, > 6-9 EO	0,4	1 000	0,0004	0,17	10	0,017	0,05	R	I

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Kronikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (kronikus) (*)	TT (kronikus)	LT	Aerob	Anaerob
30	C 12/15 A, > 9-12 EO	1,1	1 000	0,0011			0,017	0,05	R	I
31	C 12/15 A > 12-20 EO	0,7	1 000	0,0007			0,0007	0,05	R	O
32	C 12/15 A > 20-30 EO	13	1 000	0,013	10	100	0,1	0,05	R	O
33	C 12/15 A, > 30 EO	130	1 000	0,13			0,13	0,5	I	O
34	C 12/18 A, 0-3 EO	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	I
35	C 12/18 A, 5-10 EO	1	1 000	0,001	0,35	100	0,0035	0,05	R	O
36	C 12/18 A, > 10-20 EO	1	1 000	0,001			0,0035	0,05	R	O
37	C 16/18 A, 2-8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	100	0,004	0,05	R	I
38	C 16/18 A, > 9-18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	10	0,032	0,05	R	I
39	C 16/18 A, 20-30 EO	4,1	1 000	0,0041			0,0041	0,05	R	I
40	C 16/18 A, >30 EO	30	1 000	0,03			0,03	0,5	I	I
41	C 12-15 A 2-6 EO 2-6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	100	0,0036	0,05	R	O
42	C 10-16 A 0-3 PO 6-7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	100	0,01	0,05	R	O
43	Glicerín (1-5 EO) kokát	16	1 000	0,016	6,3	100	0,063	0,05	R	I
44	Glicerín (6-17 EO) kokát	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	I
45	C 12/14 glükóz-amid	13	1 000	0,013	4,3	50	0,086	0,05	R	I
46	C 16/18 glükóz-amid	1	1 000	0,001	0,33	50	0,0066	0,05	R	I
47	C 8/10 alkil-poliglükózid	28	1 000	0,028	5,7	100	0,057	0,05	R	I
48	C 8/12 alkil-poliglükózid, elágazó	480	1 000	0,48	100	100	1	0,05	R	N
49	C 8/16 vagy C12-14 alkil-poliglükózid	5,3	1 000	0,0053	1	10	0,1	0,05	R	I
50	Kókuszsav-monocetanolamid	9,5	1 000	0,0095	1	100	0,01	0,05	R	I

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Krónikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (krónikus) (*)	TT (krónikus)	LT	Aerob	Anaerob
51	Kókuszzsír-sav-monoetanolamid 4-5 EO	17	10 000	0,0017			0,0017	0,05	R	I
52	Kókuszzsír-sav-dietanolamid	2	1 000	0,002	0,3	100	0,003	0,05	R	O
53	PEG-4 repcemag-amid	7	5 000	0,0014			0,0014	0,05	R	I
	Amfoter felületaktív anyagok									
60	C 12/15 alkil-dimetil-betain	1,7	1 000	0,0017	0,1	100	0,001	0,05	R	O
61	Alkil C 12/18 amido-propil-betain	1,8	1 000	0,0018	0,09	100	0,0009	0,05	R	I
62	C 12/18 alkil-amin-oxid	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	I
	Kationos felületaktív anyagok									
70	Alkil-trimetil-ammóniumsók	0,1	1 000	0,0001	0,046	100	0,00046	0,5	I	O
71	Alkil-észter-ammóniumsók	2,9	1 000	0,0029	1	10	0,1	0,05	R	I
	Tartósítószer									
80	1,2-benziszotiazol-3-on	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,5	I	N
81	Benzil-alkohol	360	1 000	0,36			0,36	0,05	R	I
82	5-bromo-5-nitro-1,3-dioxán	0,4	5 000	0,00008			0,00008	1	P	O
83	2-bromo-2-nitropropán-1,3-diol	0,78	1 000	0,00078	0,2	100	0,002	0,5	I	O
84	Kloroacetamid	55,6	10 000	0,00556			0,00556	1	O	O
85	Diazolinidil-karbamid	35	5 000	0,007			0,007	1	P	O
86	Formaldehid	2	1 000	0,002			0,002	0,05	R	O
87	Glutaraldehid	0,31	1 000	0,00031			0,00031	0,05	R	O
88	Guamidin, hexametilén-, homopolimer	0,18	1 000	0,00018	0,024	100	0,00024	1	P	O

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Krónikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (krónikus) (*)	TT (krónikus)	LT	Aerob	Anaerob
89	CMI + MIT vegyítve 3:1 (S)	0,0067	1 000	0,0000067	0,0057	50	0,000114	0,5	I	O
90	2-metil-2H-izotiazol-3-on (MIT)	0,06	1 000	0,000006			0,00006	0,5	I	O
91	Metil-dibromo-glutaró-nitril	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,05	R	O
92	e-ftaloimido-peroxy-hexánsav	0,59	5 000	0,000118			0,000118	1	P	O
93	Metil-, etil- és propilparabén	15,4	5 000	0,00308			0,00308	0,05	R	N
94	o-fenilfenol	0,92	1 000	0,00092			0,00092	0,05	R	O
95	Nátrium-benzoát	128	1 000	0,128			0,128	0,05	R	I
96	Nátrium-hidroxi-metil-glicinát	36,5	5 000	0,0073			0,0073	1	O	O
97	Nátrium-nitrit	87	10 000	0,0087			0,0087	1	NA	NA
98	Triklózán	0,0014	1 000	0,0000014			0,0000014	0,5	I	O
	Egyéb összetevők									
110	Szilikon	250	1 000	0,25			0,25	1	P	N
111	Paraffin	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
112	Glicerol	4 400	5 000	0,88			0,88	0,05	R	I
113	Foszfát, mint STPP	1 000	1 000	1			1	0,15	NA	NA
114	Zeolit (nem oldható, szervesen)	1 000	1 000	1	175	50	3,5	1	NA	NA
115	Citrát és citromsav	825	1 000	0,825	80	50	1,6	0,05	R	I
116	Polikarboxilátok	200	1 000	0,2	106	10	10,6	1	P	N
117	Nitrotriacetát (NTA)	494	1 000	0,494	64	50	1,28	0,5	I	O

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Kronikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (kronikus) (*)	TT (kronikus)	LT	Aerob	Anaerob
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	50	0,44	0,5	I	N
119	Foszfónátok	650	1 000	0,65	25	50	0,5	1	P	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	50	0,64	0,05	R	N
121	Agyag (nem oldható, szervesen)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
122	Karbonátok	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
123	Zsírsavak C ≥ 14	3,7	5 000	0,00074			0,00074	0,05	R	I
124	Szilikátok	250	1 000	0,25			0,25	1	NA	NA
125	Poliaszparaginsav, Na-só	410	1 000	0,41			0,41	0,05	R	N
126	Perborátok (borát formájában)	14	1 000	0,014			0,014	1	NA	NA
127	Perkarbonát (l. karbonát)	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
128	Tetra-acetil-etilén-diamin (TAED)	250	1 000	0,25	500	100	5	0,05	R	O
129	C 1 - C 4 alkoholok	1 000	1 000	1			1	0,05	R	I
130	Mono-, di- és trietanol-amin	90	1 000	0,09	0,78	100	0,0078	0,05	R	I
131	Polivinil-pirrolidon (PVP)	1 000	1 000	1			1	0,5	I	N
132	Karboxi-metil-cellulóz (CMC)	250	5 000	0,05			0,05	0,5	I	N
133	Nátrium- és magnézium-szulfát	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
134	Kalcium- és nátrium-klorid	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
135	Karbamid	1 000	5 000	0,2			0,2	1	NA	NA
136	Szilícium-dioxid, kvarc (nem oldható, szervesen)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Kronikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (kronikus) (*)	TT (kronikus)	LT	Aerob	Anaerob
137	Polietilén-glikol, MW>4000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	N
138	Polietilén-glikol, MW<4 000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
139	Kumén-, xilén-, és toluol-szulfonát	66	10 000	0,0066			0,0066	0,5	I	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000	0,03			0,03	0,05	NA	NA
141	Enzimek/proteinek	25	5 000	0,005			0,005	0,05	R	I
142	Illatanyag, ha egyéb nincs meghatározva (**)	2	1 000	0,002			0,002	0,5	I	N
143	Színezékek, ha egyéb nincs meghatározva (**)	10	1 000	0,01			0,01	1	P	N
144	Keményítő	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	I
145	Anionos polieszter	655	1 000	0,655			0,655	1	P	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53			0,53	1	P	N
147	Zn-ftalocianin-szulfonát	0,2	1 000	0,0002	0,16	100	0,0016	1	P	N
148	Imino-diszukcinát	81	1 000	0,081	17	100	0,17	0,05	R	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	100	0,1	1	P	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	10	0,1	1	P	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046			0,00046	0,05	R	O
152	Metil-laurát	1 360	10 000	0,136			0,136	0,05	R	O
153	Hangyasav (Ca-só)	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	I
154	Adipinsav	31	1 000	0,031			0,031	0,05	R	O
155	Maleinsav	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	I

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Krónikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (krónikus) (*)	TT (krónikus)	LT	Aerob	Anaerob
156	Almasav	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	O
157	Borkősav	200	10 000	0,02			0,02	0,05	R	O
158	Foszforsav	138	1 000	0,138			0,138	0,15	NA	NA
159	Sósavas	128	5 000	0,0256			0,0256	0,05	R	O
160	Ecetsav	30	1 000	0,03			0,03	0,05	R	I
161	Tejsav	130	1 000	0,13			0,13	0,05	R	I
162	Szulfamidvas	75	1 000	0,075			0,075	1	NA	NA
163	Szalicilsav	46	1 000	0,046			0,046	0,15	R	O
164	Glikolsav	141	5 000	0,0282			0,0282	0,05	R	O
165	Glutársav	208	5 000	0,0416			0,0416	0,05	R	O
166	Malonsav	95	5 000	0,019			0,019	0,05	R	O
167	Etilén-glikol	6 500	1 000	6,5			6,5	0,05	R	I
168	Etilén-glikol-monobutiléter	747	5 000	0,1494			0,1494	0,05	R	O
169	Dietilén-glikol	4 400	10 000	0,44			0,44	0,15	I	I
170	Dietilén-glikol-monometiléter	500	1 000	0,5			0,5	0,5	I	O
171	Dietilén-glikol-monometiléter	3 940	5 000	0,788			0,788	0,05	R	O
172	Dietilén-glikol-monobutiléter	1 254	1 000	1,254			1,254	0,05	R	O
173	Dietilén-glikol-dimetiléter	2 000	10 000	0,2			0,2	0,5	I	O

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Krónikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (krónikus) (*)	TT (krónikus)	LT	Aerob	Anaerob
174	Propilén-glükol	32 000	1 000	32			32	0,15	R	I
175	Propilén-glükol-monometiléter	12 700	5 000	2,54			2,54	0,05	R	O
176	Propilén-glükol-monobutiléter	748	5 000	0,1496			0,1496	0,05	R	O
177	Dipropilén-glükol	1 625	10 000	0,1625			0,1625	0,05	R	O
178	Dipropilén-glükol-monometiléter	1 919	5 000	0,3838			0,3838	0,05	R	O
179	Dipropilén-glükol-monobutiléter	841	5 000	0,1682			0,1682	0,05	R	O
180	Dipropilén-glükol-dimetiléter	1 000	5 000	0,2			0,2	0,5	I	O
181	Trietilén-glükol	4 400	1 000	4,4			4,4	0,5	I	O
182	Talolaj	1,8	1 000	0,0018			0,0018	0,5	I	O
183	Etilén-bisz-sztereamidok	140	5 000	0,028			0,028	0,5	I	O
184	Nátrium-glükonát	10 000	10 000	1			1	0,05	R	O
185	Glükol disztearát	100	5 000	0,02			0,02	0,5	I	O
186	Hidroxil-etil-cellulóz	209	5 000	0,0418			0,0418	1	P	O
187	Hidroxi-propil-metil-cellulóz	188	5 000	0,0376			0,0376	1	P	O
188	1-metil-2-pirrolidon	500	1 000	0,5			0,5	0,05	R	O
189	Xantán gumi	490	1 000	0,49			0,49	0,05	R	O
190	Trimetil-pentanediol-mono-izobutirát	18	1 000	0,018	3,3	100	0,033	0,05	R	O
191	Benzotriazol	29	1 000	0,029			0,029	1	P	O
192	Piperidinol-propántrikarboxilát só	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	I	O
193	Dietyl-aminopropil-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	P	O
194	Metilbenzamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	I	O

DID-szám	Összetevő neve	Akut mérgező hatás			Krónikus mérgező hatás			Lebonthatóság		
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT (krónikus) (*)	TT (krónikus)	LT	Aerob	Anaerob
195	Pentaeritrol-tetrakisiz-fenol-propionát	38	1 000	0,038			0,038	1	P	O
196	Tömbpolimerer	100	5 000	0,02			0,02	1	P	N
197	Denatonium-benzoát	13	5 000	0,0026			0,0026	1	O	O
198	Szukcinát	374	10 000	0,0374			0,0374	0,05	R	O
199	Poliaszparaginsav sav	528	1 000	0,528			0,528	0,05	R	N

Nem oldható szervesen anyag Szervesetlen összetevő, amely igen kis mértékben vagy egyáltalán nem oldódik vízben.

(*) Ha a krónikus mérgező hatásra vonatkozóan nem áll rendelkezésre megfelelő adat, ezek az oszlopok üresek. Ebben az esetben a TT(krónikus) egyenlő a TT(akut)-tal.

(**) A kérelmezőknek általános szabályként a jegyzékben szereplő adatokból kell kiindulniuk. Ez alól kivételt képeznek az illatanyagok és a színezékek. Amennyiben a toxicitási adatokat a kérelmező nyújtja be, a TT kiszámítására és a lebonthatóság meghatározására a benyújtott adatok alapján kerül sor. Ellenkező esetben a jegyzékben foglalt értékeket kell alkalmazni.

(#) Toxicitási eredmények hiányában a TT a C 12/14 alkil-szulfát (AS) és a C 16/18 alkil-szulfát (AS) átlagértékei alapján került kiszámításra.

(§) 5-kloro-2-metil-4-izotiazolin-3-on és 2-metil-4-izotiazolin-3-on 3:1 arányban vegyítve.

Rövidítések jegyzéke:

BT(akut) = Az akut mérgező hatás biztonsági tényezője.

TT(akut) = A vízi szervezeteket érintő akut mérgező hatáson alapuló toxicitási tényező.

BT(krónikus) = A krónikus mérgező hatás biztonsági tényezője.

TT(krónikus) = A vízi szervezeteket érintő krónikus mérgező hatáson alapuló toxicitási tényező.

LT = Lebonthatósági tényező.

Aerob lebonthatóság:

R = Az OECD-iránymutatások szerint biológiailag gyorsan lebontható anyag.

I = Az OECD-iránymutatások szerint biológiailag lebontható anyag.

P = Perzisztens. Az összetevő nem felelt meg a biológiai lebonthatósági vizsgálaton.

O = Az összetevőt nem vizsgálták meg.

NA = Nem alkalmazható.

Anaerob lebonthatóság:

I = Anaerob viszonyok között biológiailag lebontható anyag.

N = Anaerob viszonyok között biológiailag nem lebontható anyag.

O = Az összetevőt nem vizsgálták meg.

NA = Nem alkalmazható.

B. rész Kritikus hígítási térfogat

A kritikus hígítási térfogatot a következő egyenlet szerint kell kiszámítani:

$$KHT = 1\,000 * \Sigma \text{adagolás}(i) * LT(i) / TT(i)$$

Adagolás(i) = az i összetevő adagolása g/mosásban vagy egyes esetekben g/100 g termékben kifejezve.

LT(i) = az i összetevő lebonthatósági tényezője.

TT(i) = az i összetevő toxicitási tényezője.

A DID-JEGYZÉKBEN NEM SZEREPLŐ ÖSSZETEVŐK PARAMÉTERÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ ELJÁRÁS

A felsorolt paraméterértékeket általános szabályként valamennyi DID-jegyzékben szereplő összetevőre alkalmazni kell. Ez alól kivételt képeznek az illatanyagok és a színezékek, amelyek esetében kiegészítő vizsgálati eredmények is elfogadhatók (l. az A. rész lábjegyzetét).

A DID-jegyzékben nem szereplő összetevők esetében az alábbi módszer alkalmazandó

Vízi toxicitás

Az európai ököcímkerendszer keretében a KHT-t a krónikus toxicitás és a krónikus biztonsági tényező alapján kell kiszámolni. Amennyiben nem állnak rendelkezésre krónikus vizsgálati eredmények, az akut toxicitásból és biztonsági tényezőtől kell kiindulni.

A krónikus toxicitási tényező ($TT_{\text{krónikus}}$)

- A krónikus toxicitásra vonatkozó ellenőrzött vizsgálati eredmények alapján valamennyi trófikus szintre (halak, rákfélék, algák) vonatkozóan ki kell számolni a középértéket. Ha egy trófikus szinten belül valamely faj esetében több vizsgálati eredmény is rendelkezésre áll, a fajra vonatkozóan először egy középértéket kell kiszámolni, és a trófikus szint középértékének számításakor ezekre a középértékekre kell támaszkodni.
- A krónikus toxicitási tényező ($TT_{\text{krónikus}}$) a számított trófikus szintek legalacsonyabb középértéke.
- A $TT_{\text{krónikus}}$ tényezőt a kritikus hígítási térfogat kritériumának számításakor kell alkalmazni.

Az akut toxicitási tényező (TT_{akut})

- Az akut toxicitásra vonatkozó ellenőrzött vizsgálati eredmények alapján ki kell számítani valamennyi trófikus szint (halak, rákfélék, algák) középértékét. Ha egy trófikus szinten belül valamely faj esetében több vizsgálati eredmény is rendelkezésre áll, a fajra vonatkozóan először egy középértéket kell kiszámolni, és a trófikus szint középértékének számításakor ezekre a középértékekre kell támaszkodni.
- Az akut toxicitási tényező (TT_{akut}) a trófikus szintek legalacsonyabb középértéke.
- A TT_{akut} tényezőt a kritikus hígítási térfogat kritériumának számításakor kell alkalmazni.

Biztonsági tényező

A biztonsági tényező (BT) a megvizsgált trófikus szintek számától függ, illetve attól, hogy rendelkezésre állnak-e krónikus vizsgálati eredmények. A BT-t a következőképpen kell meghatározni:

Adat	Biztonsági tényező (BT)	Toxicitási tényező (TT)
1 rövid távú L(E)C50	10 000	toxicitás/10 000
2 rövid távú L(E)C50 két trófikus szintbe tartozó fajoknál (halak és/vagy rákfélék és/vagy algák)	5 000	toxicitás/5 000
Legalább 1 rövid távú L(E)C50 az 1. alapteszt mindhárom trófikus szintjéből	1 000	toxicitás/1 000
Egy hosszú távú NOEC (halak vagy rákfélék)	100	toxicitás/100
Két hosszú távú NOEC két trófikus szinthez tartozó fajoknál (halak és/vagy rákfélék és/vagy algák)	50	toxicitás/50
Hosszú távú NOEC legalább három, különböző trófikus szintbe tartozó fajnál	10	toxicitás/10

— Az anyagok vízi élőlényekre gyakorolt mérgező hatásának vizsgálatára vonatkozó „alapteszteket” a halakon, vízibolhákban (*Daphnia*) és algákon végzett akut vizsgálatok képezik.

Lebonthatósági tényezők

A lebonthatósági tényezőt a következőképpen kell meghatározni:

1. táblázat: lebonthatósági tényező (LT):

	LT
Biológiailag gyorsan lebontható (*)	0,05
Biológiailag gyorsan lebontható (**)	0,15
Biológiailag lebontható	0,5
Perzisztens	1

(*) A homológ anyagok sorozatából álló és a vizsgálat végső lebonthatósági követelményének megfelelő valamennyi felületaktív anyag vagy egyéb összetevő ebbe a kategóriába tartozik tekintet nélkül a 10 napos „ablak”-kritériumnak való megfelelésre.

(**) Nem felelt meg a 10 napos „ablak”-kritériumnak.

Szervetlen összetevők esetében az LT-t a megfigyelt lebomlási mérték alapján kell megállapítani. Ha az összetevő 5 napon belül lebomlik: LT=0,05, 15 napon belül: LT=0,15 vagy 50 napon belül: LT=0,5.

Anaerob biológiai lebonthatóság

Az összetevőnek a következő vegyületkategóriák egyikébe kell tartoznia:

Kategória	Címke
Anaerob módon biológiai nem lebontható, azaz megvizsgálták és úgy találták, hogy biológiai nem lebontható	N
Anaerob módon biológiai lebontható, azaz megvizsgálták és biológiai lebonthatónak találták, vagy nem vizsgálták meg, de biológiai lebonthatósága analógia stb. alapján bizonyítható.	I
Anaerob biológiai lebonthatóságát nem vizsgálták meg.	0

Aerob biológiai lebonthatóság

Az összetevőnek a következő vegyületkategóriák egyikébe kell tartoznia:

Kategória	Címke
Biológiailag gyorsan lebontható	R
Biológiailag lebontható, de biológiailag nem bontható le gyorsan	I
Perzisztens	P
Aerob biológiai lebonthatóságát nem vizsgálták meg	O

Nem oldható szerves vegyületek

Ha egy összetevő vízben való oldhatósága nagyon alacsony, vagy vízben nem oldható, ezt a benyújtott dokumentációban fel kell tüntetni.

—

*II. függelék***Az anaerob biológiai lebonthatóság bizonyítása**

A következő megközelítés a DID-jegyzékben nem szereplő összetevők esetében az anaerob úton történő biológiai lebonthatósághoz szükséges bizonyíték elkészítéséhez használható.

Indokolt extrapoláció alkalmazása. Egy nyersanyag vizsgálatának eredményeit kell felhasználni a szerkezetileg rokon felületaktív anyagok anaerob úton történő végső biológiai lebonthatóságának extrapolációjához. Amennyiben a DID-jegyzéknek (I. függelék) megfelelően egy felületaktív anyag (vagy homológok egy csoportja) anaerob úton történő biológiai lebonthatósága megerősítést nyert, feltételezhető, hogy egy hasonló típusú felületaktív anyag biológiailag szintén lebontható anaerob úton (pl. a C₁₂₋₁₅ A 1-3 EO szulfát (DID-jegyzék száma: 8) anaerob úton biológiailag lebontható, és a C₁₂₋₁₅ A 6 EO szulfát anaerob úton történő hasonló biológiai lebonthatósága feltételezhető). Amennyiben egy felületaktív anyag (vagy homológok egy csoportja) anaerob úton történő biológiai lebonthatósága megfelelő vizsgálati módszerrel megerősítést nyert, feltételezhető, hogy egy hasonló típusú felületaktív anyag biológiailag szintén lebontható anaerob úton (pl. az alkil-észter ammónium sói csoportjához tartozó felületaktív anyagok anaerob úton történő biológiai lebonthatóságát megerősítő irodalom felhasználható bizonyítékként egyéb, az alkil-lánc(ok)ban észter-kötéseket tartalmazó, négy tagból álló ammóniumsó hasonló anaerob úton történő biológiai lebonthatóságának megerősítésére).

Az anaerob úton történő biológiai lebonthatóságra vonatkozó szűrővizsgálat. Amennyiben új vizsgálatra van szükség, az OECD 311, ISO 11734, ECETOC 28-as számú (1988. június) vagy ezzel egyenértékű vizsgálati módszert kell alkalmazni

Kisadagos lebonthatósági vizsgálat. Amennyiben új vizsgálat elvégzésére van szükség, valamint az osztályozási vizsgálat során felmerülő kísérleti problémák esetén (pl. a vizsgált anyag toxicitása miatti tilalom) meg kell ismételni a vizsgálatot kis adag felületaktív anyaggal, és meg kell figyelni a lebomlást ¹⁴C mérés vagy kémiai elemzés alkalmazásával. A kisadagos vizsgálatokat az OECD 308 (2002. április 24.) vagy egy azzal egyenértékű vizsgálat alkalmazásával kell elvégezni, feltéve hogy a szigorú anaerob körülményeket alkalmazták. A teszteredmények vizsgálatát és értelmezését egy független szakértőnek kell elvégeznie.

III. függelék

A teljesítményvizsgálat keretrendszere

A teljesítményvizsgálat célja a vizsgált termék tisztítóképeségének és -kapacitásának a referenciatermékkel való összehasonlítása. A keretrendszer a vizsgálati eljárások széles körét lehetővé teszi, feltéve hogy az alábbi követelmények a vizsgálati eljárás részét képezik. A teszt során a mosogatás kézzel vagy — főleg annak mechanikai része — géppel is végezhető. A vizsgálat étkezéslet (pl. edények, tányérok) mosogatásával, illetve étkezéslet mosogatása nélkül is végezhető.

A VIZSGÁLATOK SZÁMA

Öt vizsgálati sorozatot kell elvégezni, amelyek során a vizsgált terméket összehasonlítják a referenciatermékkel. Valamennyi vizsgálati sorozat két részvizsgálatból áll: egy a vizsgált termékre, egy pedig a referenciatermékre vonatkozóan. A tíz részvizsgálaton kívül még legalább egy vizsgálatot el kell végezni, amely során nem alkalmazható kézi mosogatószer (vízteszt). Ennek a vizsgálatnak azt kell bebizonyítania, hogy a vizsgált termék tisztítóképesége jobb, mint a tiszta vízé.

A VÍZ PARAMÉTEREI

- Valamennyi részvizsgálat során azonos mennyiségű vizet kell használni. A mennyiséget literben kell meghatározni tizedes pontossággal.
- A °dH-ban kifejezett vízkeménységnek és a kalcium-magnézium aránynak ismertnek kell lennie.
- A vízhőmérsékletnek valamennyi részvizsgálatban azonosnak kell lennie. Azt meg kell mérni a vizsgálat elején, és a teszt során állandó szinten kell tartani. A vizsgálat alatt azonban a vízhőmérséklet csökkenése elfogadható, ha ugyanaz a hőmérséklet-csökkenés valamennyi részvizsgálat esetében tapasztalható.

A VIZSGÁLAT ÉS A REFERENCIATERMÉK PARAMÉTEREI

- A referenciatermék lehet piacvezető termék vagy átlalános készítmény.
- Piacvezető referenciatermék alkalmazása esetén a szóban forgó terméket azon 3-4 termék közül kell kiválasztani, amelyek a legnagyobb eladási mutatókkal rendelkeznek abban a térségben, ahol az öko címkés terméket forgalomba kívánják hozni. Ezenkívül a piacvezető referenciaterméket az illetékes testületnek jóvá kell hagynia, és annak márkanévét a közvélemény számára hozzáférhetővé kell tenni.
- Általános referenciatermék alkalmazása esetén a szóban forgó termék összetételének a forgalomban lévő termékek összetételét kell tükröznie. Ezenkívül a piacvezető referenciaterméket az illetékes testületnek jóvá kell hagynia, annak pontos összetételének pedig díjmentesen hozzáférhetőnek kell lennie.
- A vizsgált termék és a referenciatermék adagolásának valamennyi vizsgálat során az ajánlott adagolásnak kell lennie, amelyet az adott vízmennyiséghez kell igazítani, és tizedes pontossággal kell grammban kimérni. Amennyiben a referenciaterméken nincs feltüntetve ajánlott adagolás, mind a vizsgált termék, mind a referenciatermék esetében ugyanazt a dózist kell alkalmazni.
- Adagolási intervallum feltüntetése esetén a vizsgálat során a legkisebb adagot kell alkalmazni.
- A mosogatószert össze kell keverni, és vízben teljesen fel kell oldani.

A SZENNYEZŐ ANYAGOK PARAMÉTEREI

- Legalább egyféle, főképpen friss állati és növényi zsírból álló szennyező anyagot kell használni.
- Valamennyi részvizsgálathoz ugyanazt a szennyező anyagot kell használni.
- A szennyező anyag — pl. olívaolaj, marhahúsból származó faggyú stb. — eredetét vagy kémiai összetételét részletesen le kell írni.

- A szennyező anyagnak homogénnek és egyenletes eloszlásúnak kell lennie.
- A szennyező anyagot egy tételben kell előkészíteni a teljes vizsgálat elvégzéséhez elegendő mennyiségben.
- A szubsztrátumra (pl. tányérokra vagy edényekre) felvitt, illetve a mosogatóvízbe kevert szennyező anyag mennyiségének valamennyi részvizsgálat során azonosnak kell lennie, és grammban kell kimérni tizedes pontossággal.

A VIZSGÁLATI ELJÁRÁS

- A vizsgálati és referenciatermék nem lehet azonosítható a vizsgálatot végző személyek számára.
- Valamennyi részvizsgálat elemeit és szakaszait előre meg kell határozni, és azoknak valamennyi részvizsgálatban azonosnak kell lenniük.
- A helyiség hőmérsékletét és páratartalmát mérni kell, és valamennyi részvizsgálat során azonos szinten kell tartani.
- A szennyező anyag felvitelének módszerét — elég időt hagyva a száradásra — előre meg kell határozni.
- A kézi mosogatás vagy a szennyeződés gépi úton történő eltávolításának rögzített eljárását előre meg kell határozni.
- Mind a vizsgált termékkel, mind a referenciatermékkel legalább öt részvizsgálatot kell elvégezni, legalább egy vizsgálatot pedig mosogatószer hozzáadása nélkül, vízzel kell elvégezni.

A TISZTÍTÓKAPACITÁS ÉRTÉKELÉSE

- A vizsgálatnak olyan eredmények leszűrésével kell zárulnia, amelyek alapján mérhető a termék tisztítókapacitása. A tisztítókapacitást az előre meghatározott telítettségi szint elérése előtt 5 liter vízzel eltávolítható szennyező anyag grammjában kell kifejezni. A telítettség például akkor következik be, amikor már nem figyelhető meg tisztítóhatás, a szennyező anyag a víz felszínén úszik, a habréteg nem fedi be teljesen az adott felületet, vagy a habnak nincs látható nyoma.

A TISZTÍTÓKÉPESSÉG ÉRTÉKELÉSE

- A vizsgálatnak olyan eredmények leszűrésével kell zárulnia, amelyek alapján mérhető a termék tisztítóképesége. A tisztítóképeség vizuálisan, optikailag, vagy más releváns módszer alapján mérhető. A mérési módszert — egy esetleges pontrendszert is beleértve — előre meg kell határozni.

ÖSSZEHASONLÍTÁS

- A vizsgálat eredménye akkor tekinthető pozitívnak, ha a vizsgált termék tisztítókapacitása és -képesége legalább olyan jó, mint a referenciaterméké.
- A vizsgált termék akkor felel meg a teljesítménykövetelményeknek, ha a tesztek legalább 80 %-ában pozitív eredmény születik. A kérelmező statisztikai módszerek alkalmazásához is folyamodhat, és 95 %-os egyoldali konfidenciaintervallum segítségével bizonyíthatja, hogy a vizsgált termék a tesztek 80 %-ában legalább olyan jó, mint a referenciatermék.
- A vizsgálatnak be kell bizonyítania, hogy a vizsgált termék tisztítóképesége jobb, mint a tiszta vízé.

DOKUMENTÁCIÓ

Valamennyi vizsgálatról a következő meghatározások szerint kell jelentést tenni. A jelentés az alábbi tételeket tartalmazza:

- Ismertetni kell, hogy milyen módszert alkalmaztak avégett, hogy a vizsgált termék és a referenciatermék ne legyen azonosítható a vizsgálatot végző személy(ek) számára.
- Meg kell adni a vizsgálati helyiség hőmérsékletét és páratartalmát, valamint le kell írni, hogy a vizsgálatot végző személy(ek) hogyan biztosította/biztosították valamennyi részvizsgálat során e feltételek állandóságát.
- Le kell írni a szennyező anyag összetételét, illetve ismertetni kell azt az eljárást, amellyel a szennyező anyag homogén és egyenletes eloszlását biztosították.

- Meg kell adni a vízkeménységet, ismertetni kell a meghatározási módszert, illetve meg kell adni a kalcium-magnézium arányt.
- Meg kell adni a részvizsgálatok során felhasznált vízmennyiséget, illetve meg kell határozni, hogy a vízhőmérsékletre vonatkozó követelménynek hogyan tettek eleget.
- Valamennyi részvizsgálatra vonatkozóan meg kell adni a kézi mosogatószeres tömegmérésének eredményeit, illetve le kell írni a termék vízben történő feloldásának módját.
- Le kell írni a szennyező anyag szubsztrátumra (pl. tányérokra vagy edényekre) való felvitelének vagy a mosogatóvízhez való hozzáadásának módját.
- Valamennyi részvizsgálatra vonatkozóan meg kell adni a szennyeződések tömegmérésének eredményeit.
- Ismertetni kell valamennyi részvizsgálat egyéb elemeit és szakaszait.
- Le kell írni, hogy a tisztítókapacitás és -képesség mérése hogyan történt.
- Nyers adatok valamennyi vizsgálati sorozatból a tisztítókapacitás és -képesség vonatkozásában kifejezve.
- A végső eredmények a vízteszt eredményeit is beleértve (amely során nem alkalmaznak mosogatószeret), illetve — adott esetben — az adatok statisztikai értékelése.

A VIZSGÁLATOKRA VONATKOZÓ MEGJEGYZÉS

Az IKW „kézi mosogatószeres tisztítóteljesítményének minőségértékelésére vonatkozó ajánlás” (Nitsch, C. & Hüttmann, G. SÖFW-Journal, 128, Jahrgang 5, 2002) nevű teljesítményvizsgálata és a CHELAB „Folyékony mosószeres: a szennyeződéscsökkentő teljesítmény összehasonlító értékelése” elnevezésű vizsgálata (0357. számú belső CHELAB-módszer) megfelel a keretrendszer követelményeinek, feltéve hogy az a tisztítókapacitás vizsgálatára is kiterjed.

A dániai fogyasztótájékoztatói ügynökség teljesítményvizsgálata („Kézi mosogatószeres vizsgálata”; dán elnevezés: „Undersøgelse af håndopvaskemidler med FI smuds”, 2003) megfelel a keretrendszer követelményeinek, feltéve hogy az a tisztítókapacitás vizsgálatára is kiterjed.

A CTTN-IREN „Mosási hatékonyság és habzóképeség szennyező anyagok jelenlétében/Edénymosogatási teszt” nevű teljesítményvizsgálata (CTTN-IREN — BP41 — 69131 Ecully CEDEX, France) megfelel a keretrendszer követelményeinek, feltéve hogy annyi vizsgálatot végeznek, amennyi a keretrendszerben meghatározásra került.

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. április 11.)

a hordozható számítógépekre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról, valamint a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelményekről

(az értesítés a C(2005) 1027. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/343/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a közösségi ökocímke módosított odaítélési rendszerről szóló, 2000. július 17-i 1980/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikkének (1) bekezdésére,

az Európai Unió ökocímke-bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az 1980/2000/EK rendelet értelmében a közösségi ökocímket olyan jellemzőkkel rendelkező termékeknek lehet odaítélni, amelyek jelentős javulást tesznek lehetővé a fő környezeti szempontok terén.
- (2) Az 1980/2000/EK rendelet előírja, hogy az Európai Unió ökocímke-bizottsága által kidolgozott kritériumok alapján egyedi ökocímke-kritériumokat kell megállapítani a termékcsoportoknak megfelelően.
- (3) A rendelet azt is előírja továbbá, hogy az ökocímke-kritériumokat, valamint az azokra vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelményeket az adott termékcsoportra előírt kritériumok érvényességi idejének letelte előtt kellő időben felül kell vizsgálni.
- (4) A piacon tapasztalható fejlődésre tekintettel felül kell vizsgálni a hordozható számítógépekre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról szóló, 2001. augusztus 28-i 2001/687/EK bizottsági határozatban ⁽²⁾ meghatározott ökológiai kritériumokat.

- (5) Továbbá annak érdekében, hogy a termékcsoportba beletartozzanak az érintőképernyős billentyűzettel készülő eszközök, az elsődlegesen nem számítási célra használt eszközök pedig ne tartozzanak bele, az említett határozatban módosítani kell a termékcsoport meghatározását.
- (6) Az egyértelműség érdekében a 2001/687/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni.
- (7) A felülvizsgált ökológiai kritériumok és a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelmények célszerű érvényességi időtartama négy év.
- (8) Legfeljebb tizenkét hónapos átmeneti időszakot kell megállapítani azon gyártók számára, amelyek termékeinek az e határozatról szóló értesítés előtt ítélték oda az ökocímket, illetőleg amelyek az értesítés előtt nyújtották be az ökocímkére vonatkozó kérelmüket, annak érdekében, hogy e gyártóknak kellő idő álljon rendelkezésére ahhoz, hogy termékeiket a felülvizsgált kritériumokhoz és követelményekhez igazítsák.
- (9) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az 1980/2000/EK rendelet 17. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A „hordozható számítógépek” termékcsoportba tartozik valamennyi olyan számítógép, amely több helyen is használható, egyetlen házba foglalt vezérlőegységből, monitorból és billentyűzetből áll, kialakítása révén könnyen szállítható egyik helyről a másikra, és beépített akkumulátorral rendelkezik.

A termékcsoportba tartoznak továbbá az érintőképernyős billentyűzettel készülő eszközök is.

Az elsődlegesen nem számítási célra használt eszközök nem tartoznak a termékcsoportba.

⁽¹⁾ HL L 237., 2000.9.21., 1. o.

⁽²⁾ HL L 242., 2001.9.12., 11. o.

2. cikk

Az 1980/2000/EK rendelet szerinti, hordozható számítógépeknek odaítélhető közösségi ökocímke elnyeréséhez a berendezésnek a „hordozható számítógépek” termékcsoporthoz kell tartoznia, és meg kell felelnie az e határozat mellékletében meghatározott ökológiai kritériumoknak.

3. cikk

A „hordozható számítógépek” termékcsoporthoz vonatkozó ökológiai kritériumok és a vonatkozó értékelési és ellenőrzési követelmények 2009. április 30-ig érvényesek.

4. cikk

A „hordozható számítógépek” termékcsoporthoz adminisztratív célból rendelt kódszám: „018”.

5. cikk

A 2001/687/EK határozat hatályát veszti.

6. cikk

A „hordozható számítógépek” termékcsoporthoz vonatkozóan az ezen határozatról szóló értesítést megelőzően odaítélhető ökocímkek 2006. március 31-ig használhatók.

A „hordozható számítógépek” termékcsoporthoz vonatkozóan az ezen határozatról szóló értesítést megelőzően ökocímke odaítélésére benyújtott kérelem alapján az érintett terméknek az ökocímke odaítélhető a 2001/687/EK határozatban előírt feltételek alapján. Ilyen esetekben az ökocímke 2006. március 31-ig használható.

7. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. április 11-én.

a Bizottság részéről
Stavros DIMAS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

ÁTTEKINTÉS

A hordozható számítógép (a továbbiakban: „a termék”) akkor nyerheti el az öko címkét, ha a 1. cikkben meghatározott termékcsoportba tartozik, és az egyes követelmények leírásában megjelölt vizsgálatok alapján megfelel az e mellékletben előírt követelményeknek. A vizsgálatokat az EN ISO 17025 szabványban meghatározott általános követelményeknek megfelelő laboratóriumokban kell elvégezni. Amennyiben a kérelmet elbíráló illetékes szerv elfogadja egyenértékűségüket, célszerűségi megfontolások alapján más vizsgálati módszerek is alkalmazhatók. Ha a leírás nem említi vizsgálatokat vagy csupán az ellenőrzésre és a monitoringra vonatkozó vizsgálatokat említi, akkor az illetékes szerv értelemszerűen a kérelmező nyilatkozatára és a kérelmező által benyújtott dokumentációra, illetőleg független ellenőrzésekre támaszkodhat.

Ajánlatos, hogy az illetékes szerv a kérelem elbírálása és az e mellékletben megadott kritériumoknak való megfelelés monitoringja során figyelembe vegye, hogy a kérelmező alkalmaz-e elfogadott környezetközpontú irányítási rendszert, például az EMAS-t vagy az ISO 14011-et. (Megjegyzés: a környezetközpontú irányítási rendszer alkalmazása nem követelmény.)

ÖKOLÓGIAI KRITÉRIUMOK

1. Energiatakarékosság

A hordozható számítógép rendelkezzen könnyen hozzáférhető ki- és bekapcsolóval.

A hordozható számítógép támogassa az ACPI⁽¹⁾ S3 alvó üzemmódot („suspend to RAM”), amely legfeljebb 3 watt minimális energiafogyasztást tesz lehetővé. A számítógép legyen képes visszatérni rendes üzemmódjába, ha parancsot kap a következő eszközök valamelyikétől:

- a modemtől,
- a hálózati kapcsolattól,
- a billentyűzettől vagy az egérettől.

Inaktivitás esetén az ACPI S3 alvó üzemmódba való áttéréshez az alapértelmezett üzemmódváltási idő legfeljebb 15 perc legyen. A gyártó engedélyezze ezt a beállítást.

A hordozható számítógép energiafogyasztása kikapcsolt állapotban ne haladja meg a 2 wattot, ha az akkumulátor teljes mértékben feltöltött állapotban van, és a tápegység csatlakozik az elektromos hálózathoz. Ebben az összefüggésben a kikapcsolt állapot azt az állapotot jelenti, amelyet a felhasználó a számítógép leállítását elindító parancs kiadásával kezdeményez.

A hordozható számítógép tápegységének energiafogyasztása ne haladja meg a 0,75 wattot, ha csatlakoztatva van az elektromos hálózatra, de nincs csatlakoztatva a számítógéphez.

A kérelmező köteles jegyzőkönyvvel igazolni az illetékes szervnek, hogy mind az ACPI S3 üzemmódban, mind pedig kikapcsolt állapotban az energiafogyasztást a hatályos Energy Star⁽²⁾ számítógép-szándéknyilatkozat szerinti eljárással mérte. A jegyzőkönyvben meg kell adni a mért energiafogyasztás értékét mindkét állapotra. A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel a tápegységre vonatkozó követelménynek.

(1) Fejlett konfigurációs és energiaellátási felület (Advanced configuration and power interface, ACPI).

(2) Az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynökségének meghatározása szerint, http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers

2. Az élettartam meghosszabbítása

A kompatibilis akkumulátorok és tápegységek, valamint a billentyűzetek és alkatrészeik rendelkezésre állását a gyártás megszüntetése után három éven keresztül garantálni kell. A hordozható számítógépnek meg kell felelnie továbbá a következő kritériumoknak:

- a számítógépet úgy kell kialakítani, hogy a memória könnyen hozzáférhető és cserélhető legyen,
- a számítógépet úgy kell kialakítani, hogy a merevlemez, valamint az esetleges CD-vagy DVD-meghajtó cserélhető legyen.

A kérelmező köteles nyilatkozni az illetékes szervnek arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek.

3. A monitor higanytartalma

A síkképernyős monitor háttérvilágítását biztosító lámpák egyenként és átlagosan ne tartalmazzanak 3 mg-nál több higanyt. A személyes digitális asszisztens (PDA) monitorja nem tartalmazhat higanyt.

A kérelmező köteles nyilatkozni az illetékes szervnek arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek.

4. Zaj

A hordozható számítógép vezérlőegységének az ISO 9296 szabvány 3.2.5. szakasza szerinti „névleges A-súlyozott hangteljesítményszintje” (1 pW) ne haladja meg a következő értékeket:

- 3,5 B(A) működés közben általában (egyenlő 35 dB(A)-val),
- 4,0 B(A) a merevlemez elérése közben (egyenlő 40 dB(A)-val).

A kérelmező köteles egy független, az ISO 17025 szerint hitelesített vizsgálólaboratórium által kiadott jegyzőkönyvet benyújtani az illetékes szervnek arról, hogy a zajkibocsátási szintet az ISO 7779 szerint megmérték, és az ISO 9296 szerint írták le. A jegyzőkönyvben meg kell adni mind a működés közben általában, mind pedig a merevlemez elérése közben mért zajszintet, amelyeket az ISO 9296 3.2.5. szakasza szerint kell leírni.

5. Elektromágneses sugárzás

A hordozható számítógép feleljen meg az EN 50279 szabványban az A kategóriára megadott követelményeknek.

A kérelmező köteles jegyzőkönyvvel igazolni az illetékes szervnek, hogy a termék sugárzása megfelel ennek a követelménynek.

6. Visszavétel, újrahasznosítás és veszélyes anyagok

A gyártó köteles felajánlani a termék és a cserélendő alkatrész felújítás vagy újrahasznosítás céljára történő ingyenes visszavételét, kivéve a felhasználó által szennyezett részeket (például orvosi vagy nukleáris alkalmazások esetén). A terméknek meg kell felelnie továbbá a következő kritériumoknak:

- a) egyetlen szakképzett személy képes legyen egyedül szétszerelni;
- b) a gyártó köteles meggyőződni a termék szétszerelhetőségéről, továbbá szétszerelhetőségi jegyzőkönyvet készíteni, amelyet kérelemre bármely harmadik fél rendelkezésére kell bocsátani. A jegyzőkönyvben ki kell mutatni különösen a következőket:
 - a csatlakozások könnyen megtalálhatók és hozzáférhetők,
 - a csatlakozások a lehető legnagyobb mértékben szabványosítottak,

- a csatlakozások a széles körben használatos szerszámokkal hozzáférhetőek,
 - az LCD monitorok háttérvilágítását biztosító lámpák könnyen leválaszthatók;
- c) a veszélyes anyagok legyenek eltávolíthatók;
- d) a ház és a váz műanyag és fém anyagú részei legalább 90 %-ban (tömegre vetítve) legyenek műszakilag újrahasznosíthatók;
- e) ha címkézés szükséges, a címkék legyenek vagy könnyen eltávolíthatóak, vagy beépítettek;
- f) a műanyag részek:
- ne tartalmazzanak szándékosan hozzáadott ólmot vagy kadmiumot,
 - egyetlen polimerből vagy kompatibilis polimerekből készüljenek, kivéve a burkolatot, amely legfeljebb kétféle, egymástól elkülöníthető polimerből álljon,
 - ne tartalmazzanak olyan fémbetéteket, amelyeket egyetlen személy egyszerű szerszámokkal nem tud eltávolítani;
- g) a műanyag alkatrészek ne tartalmazzák a 2002/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 4. cikkében felsorolt polibrómozott bifenil (PBB) és polibrómozott difenil-éter (PBDE) lángkésleltetőket. E követelményben figyelembe kell venni az irányelvnek a deka-BDE vonatkozásában történő későbbi módosításait.

A műanyag alkatrészek ne tartalmazzanak 10—17 szénatom lánchosszúságú és 50 tömegszázaléknál nagyobb klórtartalmú klór-paraffin lángkésleltetőket (CAS 85535-84-8 és CAS 85535-85-9).

A kérelmező köteles nyilatkozni az illetékes szervnek arról, hogy a termék megfelel ennek a követelménynek.

- h) a 25 grammnál nagyobb tömegű műanyag alkatrészek nem tartalmazhatnak olyan lángkésleltető anyagokat, amelyekhez az ököcímkére vonatkozó kérelem benyújtásakor a következő kockázatok valamelyike társul:

Az egészségre veszélyes:

R45 (rákot okozhat, karcinogén hatású lehet)

R46 (öröklődő genetikai károsodást okozhat, mutagén hatású lehet)

R60 (a fogamzó- vagy nemzőképességre ártalmas lehet)

R61 (a születendő gyermekre ártalmas lehet)

A környezetre veszélyes:

R50 (vízi szervezetekre fokozottan mérgező);

R50/R53 (vízi szervezetekre fokozottan mérgező, hosszú távon káros hatással lehet a vízi környezetre)

R51/R53 (vízi szervezetekre mérgező, hosszú távon káros hatással lehet a vízi környezetre)

amint azt a 67/548/EKG tanácsi irányelv⁽²⁾ meghatározza.

⁽¹⁾ HL L 37., 2003.2.13., 19. o.

⁽²⁾ HL L 196., 1967.8.16., 1. o.

- i) a műanyag termékeken állandó, az anyagot azonosító megjelölést kell elhelyezni az ISO 11469: 2000 nemzetközi szabványnak megfelelően. Ezt a kritériumot nem kell alkalmazni az extrudált műanyagokra és a sík képernyőkben található fényirányítókra.
- j) az akkumulátorok az akkumulátor tömegére vonatkoztatva nem tartalmaznak 0,0001 %-nál több higanyt, 0,001 %-nál több kadmiumot és 0,01 %-nál több ólmot.

A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek és köteles a szétszerelhetőségi jegyzőkönyv egy példányát a kérelmet elbíráló illetékes szerv rendelkezésére bocsátani.

A 6. kritérium h) pontjának megfelelően az esetleg felhasznált lángkésleltetőkhöz nem társulhat egyik felsorolt kockázat sem, és nem szerepelhetnek a veszélyes anyagok osztályozásáról, csomagolásáról és címkézéséről szóló 67/548/EGK irányelv 1. mellékletében vagy annak módosításaiban. Ez a követelmény nem vonatkozik azokra a lángkésleltetőkre, amelyeknek alkalmazáskor megváltozik a vegyi természetük, és ilyen állapotban már nem társulnak hozzájuk a felsorolt „R” jelű kockázatok, feltéve, hogy a lángkésleltetőnek legfeljebb 0,1 %-a őrzi meg alkalmazás előtti állapotát a kezelt felületen. A 25 g-nál nagyobb tömegű alkatrészekben használt lángkésleltetőket nevéük és CAS-számuk megadásával fel kell tüntetni az alkalmazási dokumentációban.

7. Használati utasítás

A terméket olyan használati utasítással kell forgalomba hozni, amely környezeti szempontból ismerteti a termék helyes használatát, és tartalmaz különösen:

- a) ajánlást az energiakezelési lehetőségek használatára, ideértve azt a tájékoztatást is, hogy e lehetőségek kikapcsolása esetén megnövekedhet az energiafogyasztás, és ezáltal nőhetnek a fenntartási költségek;
- b) tájékoztatást arról, hogy az energiafogyasztás nullára csökkenthető azáltal, hogy a tápegységet leválasztjuk az elektromos hálózatról vagy kikapcsoljuk a fali csatlakozót;
- c) tájékoztatást és garanciát a pótalkatrészek elérhetőségére. Ha az alkatrészek nagyobb teljesítményűre vagy más célból cserélhetők, akkor tájékoztatást kell adni ennek lehetséges módjáról;
- d) tájékoztatást arról, hogy a termék kialakítása lehetővé teszi az alkatrészek újbóli felhasználását és az anyagok újrahasznosítását, ezért nem célszerű eldobni;
- e) tanácsot arról, hogyan veheti a vevő igénybe a gyártó visszavételi ajánlatát;
- f) tájékoztatást arról, hogyan célszerű használni a WLAN-kártyákat, és ezáltal a lehető legalacsonyabb szintre csökkenteni a biztonsági kockázatokat;
- g) tájékoztatást arról, hogy a termék elnyerte a közösségi öko címkét; ehhez rövid magyarázatot kell mellékelni az öko címke mibenlétéről, és utalni kell arra, hogy a kérdésről bővebben a következő honlapon lehet olvasni: (<http://europa.eu.int/ecolabel>).

A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek, és köteles a használati utasítás egy példányát a kérelmet elbíráló illetékes szerv rendelkezésére bocsátani.

8. Csomagolás

A csomagolás elégítse ki a következő követelményeket:

- a) a csomagolást alkotó egyes részek legyenek kézzel könnyedén egyedi anyagokra szétválaszthatók az újrahasznosítás megkönnyítése érdekében;
- b) kartonpapír-csomagolás esetén a kartonpapír legalább 80 %-ban újrahasznosított anyagból készüljön.

Értékelési és ellenőrzési kritériumok: a kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ezeknek a követelményeknek, és a kérelem részeként köteles a csomagolás mintadarabját a kérelmet elbíráló illetékes szerv rendelkezésére bocsátani.

9. Az ökocímkén feltüntetendő információ

Az ökocímke második rovatában a következő szöveget kell feltüntetni:

- alacsony energiafogyasztás,
- újrahasznosítást elősegítő kialakítás,
- alacsony zajszint.

A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy a termék megfelel ennek a követelménynek, és köteles mellékelni az illetékes szervnek az ökocímke egy példányát abban a formában, ahogyan az a csomagolásra és/vagy a termékre és/vagy a kísérő dokumentációra kerül.

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. március 23.)

az általános tisztítószerre és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról

(az értesítés a C(2005) 1028. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/344/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a közösségi ökocímke módosított odaítélési rendszeréről szóló, 2000. július 17-i 1980/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdésére,

az Európai Unió ökocímke-bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az 1980/2000/EK rendelet előírja, hogy a közösségi ökocímket olyan termék kaphatja meg, amely termék a tulajdonságai révén jelentősen hozzájárul a legfontosabb környezeti szempontok javításához.
- (2) Az 1980/2000/EK rendelet előírja, hogy az ökocímke kritériumait termékcsoportonként kell meghatározni, az Európai Unió ökocímke-bizottsága által kidolgozott kritériumok alapján.
- (3) Előírja továbbá azt is, hogy az ökocímke-kritériumok, valamint a kritériumokhoz kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelmények felülvizsgálatát az egyes termékcsoportokra meghatározott érvényességi időszak lejártá előtti megfelelő időpontban kell elvégezni.
- (4) A tudományos és piaci fejlődés figyelembevétele érdekében helyénvaló felülvizsgálni az általános tisztítószerre és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerekre vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok meghatározásáról szóló, 2001. június 27-i 2001/523/EK bizottsági határozatban megállapított ökológiai kritériumokat ⁽²⁾.
- (5) Továbbá annak rögzítése érdekében, hogy az ablakok rendszeres tisztítására használt tisztítószer nem különlegesebb rendeltetésű terméknek, hanem általános tisztítószereknek minősülnek, módosítani kell az e határozatban lefektetett termékcsoport-meghatározást.
- (6) Az egyértelműség kedvéért a 2001/523/EK határozatot fel kell váltani.

(7) A felülvizsgált ökológiai kritériumok érvényességi ideje négy év.

(8) Helyénvaló egy tizenkét hónapnál nem hosszabb átmeneti időszakot biztosítani azon kérelmezők számára, akik termékei e határozat bejelentésének napját megelőzően kapták meg az ökocímket, illetve akik ezt a napot megelőzően kérelmezték az ökocímket, hogy elegendő idejük legyen termékeik módosítására annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a felülvizsgált kritériumoknak és követelményeknek.

(9) Az ebben a határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a Bizottságnak az 1980/2000/EK rendelet 17. cikke alapján kialakított véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az „általános tisztítószerre és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerre” termékcsoportot az alábbi két alcsoport alkotja:

- a) Általános tisztítószerre, azaz a padló, a falak, a mennyezet és egyéb rögzített felületek rendszeres tisztítására használt tisztítószerre, amelyeket a felhasználást megelőzően vízben oldanak vagy vízzel hígítanak. Az általános tisztítószerre víztartalma $\leq 90\%$ (w/w).
- b) Ablaktisztító szerekre, azaz kifejezetten ablakok rendszeres tisztítására használt általános tisztítószerre, amelyeket a felhasználást megelőzően vízzel hígítanak, vagy hígítás nélkül alkalmaznak. Az ablaktisztító szerek víztartalma $\leq 95\%$ (w/w).
- c) Szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerre, azaz szaniterhelyiségek — pl. mosókonyha, fürdőszoba, zuhanyzó, WC és konyha — szennyeződéseinak és lerakódásainak mindennapi eltávolítására, felületi tisztítására használt termékek. A szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerre víztartalma $\leq 90\%$ (w/w).

⁽¹⁾ HL L 237., 2000.9.21., 1. o.⁽²⁾ HL L 189., 2001.7.11., 25. o.

Az első bekezdés c) pontjában meghatározott alcsoportba nem tartoznak bele az alábbiak:

- a) a WC öblítéskor automatikusan alkalmazott termékek, pl. az „önadagoló termékek”, mint a WC-illatosító rúd;
- b) a WC-tartályban használt termékek;
- c) a kalcium-karbonát (vízkő) eltávolításán kívül külön tisztító hatással nem rendelkező termékek;
- d) a fertőtlenítőszer.

Nem tartoznak ebbe a termékcsoportba a különleges rendeltetésű termékek, úgymint a sütőtisztítók, padlósúrolók, fényezők, lefolyótisztítók és így tovább.

A termékcsoport a lakossági és az ipari felhasználású termékeket egyaránt tartalmazza.

2. cikk

A közösségi ökocímke odaítéléséhez az általános tisztítószernek, illetve a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószernek az 1980/2000/EK rendelet értelmében az „általános tisztítószer, illetve a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer” termékcsoportba kell tartoznia, és meg kell felelnie az e határozat mellékletében meghatározott ökológiai kritériumoknak.

3. cikk

Az „általános tisztítószer és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer” termékcsoportra vonatkozó ökológiai kritériumok és a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelmények 2008. december 31-ig érvényesek.

4. cikk

Adminisztratív célra az „általános tisztítószer és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer” termékcsoporthoz rendelt kódszám: 020.

5. cikk

A 2001/523/EK határozat hatályát veszti.

6. cikk

Az e határozat bejelentésének napját megelőzően az „általános tisztítószer és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer” termékcsoportba tartozó termékekre megítélt ökocímkek 2006. március 31-ig tovább használhatók.

Az e határozat bejelentésének napját megelőzően az „általános tisztítószer és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer” termékcsoportba tartozó termékekre beadott ökocímke iránti kérelmek esetében a termék a 2001/523/EK határozatban lefektetett feltételek szerint kaphatja meg az ökocímkeit. Ebben az esetben az ökocímke 2006. március 31-ig használható.

7. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. március 23-án.

a Bizottság részéről
Stavros DIMAS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

KERETRENDSZER

Az ököcímkére való jogosultsághoz az általános tisztítószernek, illetve a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószernek (a továbbiakban: a termék) az 1. cikkben meghatározott termékcsoportba kell tartoznia, és meg kell felelnie az e mellékletben foglalt kritériumoknak.

A kritériumok célja

E kritériumok célja a következők előmozdítása:

- a környezetre gyakorolt hatás csökkentése a káros összetevők mennyiségének korlátozása, a felhasznált tisztítószer mennyisége, valamint a csomagolási hulladék csökkentése révén,
- a veszélyes anyagok használatával kapcsolatos környezeti és egészségi kockázatok csökkentése vagy megelőzése,
- olyan tájékoztatás, amely alapján a fogyasztó a terméket hatékonyan tudja felhasználni, és minimálisra csökkentheti a környezetre gyakorolt hatást.

A kritériumokat úgy állapítják meg, hogy az elősegítse az alacsony környezeti hatással rendelkező általános tisztítószeres és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószeres címkézését.

Értékelési és ellenőrzési követelmények

A konkrét értékelési és ellenőrzési követelmények az egyes kritériumokon belül vannak megadva.

Adott esetben az egyes kritériumoknál megadott vizsgálati módszerektől eltérő vizsgálati módszerek is alkalmazhatók, ha a kérelmet elbíráló hatáskörrel rendelkező testület elfogadja azok egyenértékűségét.

Amennyiben lehetséges, a vizsgálatokat az EN ISO 17025 szabvány általános követelményeinek vagy azzal egyenértékű előírásoknak megfelelő laboratóriumoknak kell elvégezniük.

Amennyiben semmiféle vizsgálatot nem jelöltek meg, illetve úgy jelölik meg, hogy azokat ellenőrzési és megfigyelési célra használják, a hatáskörrel rendelkező testületek a kérelmező által benyújtott nyilatkozatokra és dokumentációra, illetve független ellenőrzésekre támaszkodnak.

Adott esetben a hatáskörrel rendelkező testületek igazoló dokumentumokat kérhetnek be, illetve független ellenőrzéseket végezhetnek.

Ha a kérelmezőnek nyilatkozatot, dokumentációt, elemzési vizsgálati eredményeket vagy más bizonyítékot kell benyújtania abból a célból, hogy igazolja a kritériumoknak való megfelelést, az úgy értendő, hogy ezek származhatnak a kérelmezőtől, a kérelmező beszállítótól, azok beszállítótól stb.

Az összetevőkre történő utalás az anyagokra és a készítményekre egyaránt vonatkozik.

Az I. függelék tartalmazza az új, felülvizsgált tisztítószer-összetevő adatbázis (DID-jegyzék) 2004. június 30-i változatát, mely tartalmazza a tisztítószer-összetételekben leggyakrabban használt összetevőket. A DID-jegyzék A. részében található adatok használandók a KHT_{tox} kiszámítására és a felületaktív anyagok biológiai lebonthatóságának megítélésére.

Adott esetben a kérelmező használhatja a tisztítószer-összetevők adatbázisának későbbi felülvizsgált változatait, amint azok elérhetővé válnak.

A DID-jegyzék A. részében nem szereplő összetevők esetén a kérelmezőnek az I. függelék B. pontjában ismertetett eljárást kell saját felelősségére alkalmaznia.

A DID-jegyzékben nem szereplő összetevők esetén a kérelmező választhatja azt is, hogy a II. függelékben leírt, anaerob lebonthatóságra vonatkozó szükséges dokumentációt adja be.

A hatáskörrel rendelkező testületek számára ajánlott, hogy vegyék figyelembe az elismert környezetgazdálkodási rendszerek, pl. az EMAS vagy az ISO 14001 alkalmazását a kérelmek értékelésénél, illetve az e mellékletben szereplő kritériumoknak való megfelelés folyamatos ellenőrzése során. (Megjegyzés: az ilyen környezetgazdálkodási rendszer alkalmazása nem követelmény.)

EGYSÉGNYI MENNYISÉG

Az általános tisztítószerknél (a következő kritériumok esetében használt) egységnyi mennyiség a terméknek a gyártó által 1 liter tisztítóoldathoz (vízhez) javasolt, grammban kifejezett adagja.

Az ablaktisztító szerek és a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer esetén az egységnyi mennyiség nincs meghatározva (a következő vonatkozó kritériumok esetén 100 gramm termékkel kell számolni).

ÖKOLÓGIAI KRITÉRIUMOK

1. Vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatás

A toxicitásra vonatkozó kritikus hígítási térfogatot (KHT_{tox}) az egyes összetevőkre (i) a következő egyenlet segítségével számítjuk ki:

$$KHT_{tox} (\text{összetevő } i) = \frac{\text{súly } (i) \times LT (i)}{TT(\text{hosszú távú}) (i)} \times 1000$$

ahol a súly (i) az adott összetevő (grammban kifejezett) súlya egységnyi mennyiségként (általános tisztítószer esetén), illetve 100 g termékben (szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer esetén). Az $LT(i)$ az adott összetevőre vonatkozó leبتási tényező, és a $TT(\text{hosszú távú}) (i)$ az adott összetevő toxicitási tényezője (milligramm/literben kifejezve).

Az LT és a $TT(\text{hosszú távú})$ paraméter értéke a tisztítószer-összetevők adatbázisa jegyzékének A. részében (DID-jegyzék A. rész) megadott érték (I. függelék). Amennyiben az adott összetevő a DID-jegyzék A. részében nem szerepel, a kérelmezőnek a DID-jegyzék B. részében (1. függelék) leírt módszerrel kell megbecsülnie azok értékét. Az egyes összetevők KHT_{tox} értékeit összeadva kapjuk meg a termék KHT_{tox} értékét.

Az általános tisztítószer esetén a termék egy egységnyi mennyiségre eső KHT_{tox} értéke nem haladhatja meg a 20 000 l-t.

A szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer esetén a termék KHT_{tox} értéke nem haladhatja meg a 10 000 l/100 g termék értéket.

Az ablaktisztító szerek esetén a termék KHT_{tox} értéke nem haladhatja meg az 5 000 l/100g termék értéket.

Értékelés és ellenőrzés: a termék pontos összetételét közölni kell a hatáskörrel rendelkező testülettel, az e kritériumnak való megfelelést igazoló részletes KHT_{tox} számításokkal együtt.

2. A felületaktív anyagok biológiai lebonthatósága

a) Gyors biológiai lebonthatóság (aerob)

A termékben használt valamennyi felületaktív anyag biológiailag gyorsan lebontható.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testülettel közölni kell a termék pontos összetételét, valamint az egyes összetevők funkcióinak leírását. A DID-jegyzék A. része (I. függelék) megmutatja, hogy egy adott felületaktív anyag aerob módon biológiailag lebontható-e vagy sem (azok a felületaktív anyagok tekintendők biológiailag gyorsan lebonthatóknak, amelyeknél az aerob biológiai lebonthatóságot jelző oszlopban „G” jelzés van feltüntetve). A DID-jegyzék A. részében nem szereplő felületaktív anyagok esetén az aerob biológiai lebonthatóságot bizonyító információt a szakirodalomból vagy egyéb forrásból, illetve megfelelő vizsgálati eredményekkel kell biztosítani. A gyors biológiai lebonthatóságra vonatkozó vizsgálatok a mosó- és tisztítószerokről szóló 2004. március 31-i 648/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben említett vizsgálatok ⁽¹⁾. Az a felületaktív anyag minősül biológiailag gyorsan lebonthatóknak, amelynek a biológiai lebonthatóság (ásványosodás) mértéke az alábbi öt vizsgálat egyike szerint mérve 28 nap alatt legalább 60 %: CO_2 -vizsgálat (OECD 310), szén-dioxid-fejlődés — módosított Sturm-féle vizsgálat (OECD 301B; 67/548/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ V. melléklet C.4-C pontja), zárt palack módszer (OECD 301D; 67/548/EGK irányelv V. melléklet C.4-E pontja), manometrikus respirometriás módszer (OECD 301F; 67/548/EGK irányelv V. melléklet C.4-D pontja) vagy MITI (I) vizsgálat (OECD 301C; 67/548/EGK irányelv V. melléklet C.4-F pontja) vagy ezzel egyenértékű ISO-vizsgálatok. A felületaktív anyag fizikai tulajdonságainak

⁽¹⁾ HL L 104., 2004.4.8., 13. o.

⁽²⁾ A veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1967. június 27-i 67/548/EGT tanácsi irányelv (HL 196., 1967.8.16., 1. o.).

függvényében a következő vizsgálatok valamelyike alkalmazható a gyors biológiai lebonthatóság megerősítésére, ha a biológiai lebonthatóság foka 28 nap alatt legalább 70 %: oldott szerves szén (DOC) csökkenés (OECD 301A; 67/548/EGK irányelv V. mellékletének C.4-A pontja) vagy módosított OECD vizsgálat — DOC csökkenés (OECD 301E; 67/548/EGT irányelv V. mellékletének C.4-B pontja) vagy ezzel egyenértékű ISO vizsgálatok. Az oldott szerves szén mérésén alapuló vizsgálatok alkalmazhatóságát megfelelően meg kell indokolni, mivel az e módszerekkel kapott eredményekben a biológiai lebonthatóság helyett a széntartalom egyéb módon történő csökkenése is tükröződhet. A gyors aerob biológiai lebonthatóságra vonatkozó vizsgálatoknál nem használható előkondicionálás. A „10 napos ablak” elvet nem kell alkalmazni.

b) *Anaerob biológiai lebonthatóság*

A termékben használt valamennyi felületaktív anyag anaerob körülmények között biológiailag lebontható.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testülettel közölni kell a termék pontos összetételét, valamint minden egyes összetevő funkciójának leírását. A DID-jegyzék A. része (I. függelék) megmutatja, hogy egy adott felületaktív anyag anaerob módon biológiailag lebontható-e vagy sem (azok a felületaktív anyagok minősülnek anaerob módon biológiailag lebonthatóknak, amelyeknél az anaerob biológiai lebonthatóságot jelző oszlopban „I” jelzés van feltüntetve). A DID-jegyzék A. részében nem szereplő felületaktív anyagok esetén az anaerob biológiai lebonthatóságot bizonyító információt a szakirodalomból vagy egyéb forrásból, illetve megfelelő vizsgálati eredményekkel kell biztosítani. Az anaerob biológiai lebonthatóságra vonatkozó referenciavizsgálat az OECD 311, az ISO 11734, az ECETOC 28 (1988. június), illetve ezzel egyenértékű vizsgálati módszer, anaerob körülmények között minimum 60 %-os végső lebonthatósági követelmény mellett. A megfelelő anaerob környezetet szimuláló vizsgálati módszerek is használhatók annak dokumentálására, hogy az anaerob feltételek mellett a végső lebonthatóság elérte a 60 %-ot (ld. a II. függelék).

3. **Veszélyes, illetve mérgező anyagok és készítmények**

a) *A termék nem tartalmazhatja a következő összetevőket sem közvetlen összetevőként, sem az összetételben szereplő bármely készítmény részeként:*

— Alkil-fenol-etoxilátok (APEO-k) és ezek származékai

— EDTA (etilén-diamin-tetraacetát) és sói

— NTA (nitril-triacetát),

— Nitro-pézsma és policiklusos pézsma, beleértve pl.:

Pézsma-xilén: 5-tercbutil-2,4,6-trinitro-m-xilén

Pézsmaambrette: 4-tercbutil-3-metoxi-2,6-dinitro-toluol

Moskén: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitro-indán

Pézsma-tibetin: tercbutil-3,4,5-trimetil-2,6-dinitro-benzol

Pézsmaketon: 4-tercbutil-2,6-dimetil-3,5-dinitro-acetofenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahidroxil-4,6,6,7,8,8-hexametil-ciklopenta(g)-2-benzo-pirán)

AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-hexametil-tetralin)

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmező — adott esetben az összetevők gyártóinak nyilatkozatával alátámasztott — nyilatkozatot nyújt be, melyben kijelenti, hogy a termék nem tartalmazza a felsorolt anyagokat.

b) *Nem használhatók nem biológiailag gyorsan lebontható kvaterner ammóniumsók sem közvetlen összetevőként, sem az összetételben szereplő bármely készítmény részeként.*

Értékelés és ellenőrzés: a kérelmező dokumentációval igazolja a felhasznált kvaterner ammóniumsó biológiai lebonthatóságát.

- c) A termékben nem használhatók fel olyan összetevők (anyagok és készítmények), melyek a 67/548/EGT irányelv és annak módosításai, illetve az 1999/45/EK irányelv ⁽³⁾ és annak módosításai szerint a következő kockázatra utaló osztályokba vagy ezek bármely kombinációjába van sorolva:

R31 (savval érintkezve mérgező gázok képződnek),

R40 (rákkeltő hatása részben bizonyított),

R45 (rákot okozhat),

R46 (öröklődő genetikai károsodást okozhat),

R49 (belélegezve rákot okozhat),

R68 (visszafordíthatatlan károsodást okozhat),

R50-53 (vízi szervezetekre nagyon mérgező, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat),

R51-53 (vízi szervezetekre mérgező, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat),

R59 (veszélyes az ózonrétegre),

R60 (a termékenységet csökkentheti),

R61 (a születendő gyermekre ártalmas lehet),

R62 (fennáll a termékenység rontásának lehetősége),

R63 (fennáll a magzat károsodásának lehetősége),

R64 (az anyatejgel táplált újszülöttet és csecsemőt károsíthatja).

Speciális követelmények vonatkoznak a közvetlen összetevőként vagy az összetételben szereplő készítmény részeként előforduló biocidokra (a biocidokra vonatkozó követelményeket lásd alább):

A fenti követelmények vonatkoznak valamennyi olyan összetevőre (anyagra és készítményre), mely meghaladja a késztermék tömegének 0,01 %-át. Ebbe beleértendő az összetételben felhasznált készítményeknek az adott készítmény tömegének 0,01 %-át meghaladó valamennyi összetevője is.

Értékelés és ellenőrzés: mellékelni kell az egyes összetevőkre (anyagokra és készítményekre) vonatkozó anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát. A kérelmezőnek mellékelnie kell az összetevők gyártója által kiállított, az e követelménynek való megfelelést igazoló nyilatkozatot.

4. Biocidok

- a) A termék biocidokat kizárólag tartósítás céljából, és csak az e célnak megfelelő mennyiségben tartalmazhat. Ez nem vonatkozik a felületaktív anyagokra, melyeknek szintén lehetnek biocid tulajdonságaik.

Értékelés és ellenőrzés: be kell nyújtani a hozzáadott tartósítószerre vonatkozó anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát, valamint a termékben alkalmazott koncentrációjukra vonatkozó pontos adatokat. A tartósítószer gyártójának vagy szállítójának meg kell adnia a termék tartósításához szükséges mennyiségre vonatkozó információkat.

⁽³⁾ A tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 1999. május 31-i 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 200., 1999.7.30., 1. o.).

- b) Tilos a csomagoláson vagy bármely egyéb módon azt állítani, illetve azt a látszatot kelteni, hogy a termék mikrobaölő hatását.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testülethez be kell nyújtani az egyes csomagolástípusokon szereplő szövegeket és a csomagolás tervét, illetve valamennyi különböző csomagolás egy-egy példányát.

Közvetlen összetevőként vagy az összetételben előforduló készítmény részeként engedélyezettek a termék tartósítására használt, a 67/548/EGK4 irányelv és annak módosításai, illetve az 1999/45/EK irányelv szerint R50-53 vagy R51-53 osztályokba tartozó biocidok, de kizárólag csak abban az esetben, ha azok nem rendelkeznek bioakkumulációs képességgel. Ebben az összefüggésben egy biocid akkor rendelkezik bioakkumulációs képességgel, ha a $\log Pow$ (az oktanol/víz megoszlási együttható logaritmus) $\geq 3,0$ (kivéve, ha a kísérleti úton meghatározott BCF ≤ 100).

A késztermékben a biocidok koncentrációja nem haladhatja meg a kozmetikai termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/768/EGK tanácsi irányelv⁽⁴⁾, illetve annak későbbi módosításai által engedélyezett koncentrációt.

Értékelés és ellenőrzés: be kell nyújtani a biocidokra vonatkozó anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát, valamint a termékben alkalmazott biocidok koncentrációjára vonatkozó dokumentációt.

5. Színezékek, színezőanyagok

A termékben kizárólag olyan színezékeket vagy színezőanyagokat szabad felhasználni, amelyeket a 76/768/EGK irányelv és annak későbbi módosításai vagy az élelmiszerekben felhasználandó színezékekről szóló, 1994. június 30-i 94/36/EGK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵⁾ és annak későbbi módosításai engedélyeznek, vagy amelyek olyan környezeti tulajdonságokkal rendelkeznek, melyek alapján a 67/548/EGK irányelv és módosításai szerint nem kapnak R50-53 vagy R51-53 minősítést.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testület felé nyilatkozni kell arról, hogy a termék megfelel-e ennek a kritériumnak, s a nyilatkozathoz mellékelni kell a felhasznált színezékek, színezőanyagok teljes felsorolását.

6. Illatanyagok

- a) A termék nem tartalmazhat (a 3a kritériumban meghatározott) nitro-pézsmát vagy policiklusos pézsmát tartalmazó illatanyagokat.
- b) A termékhez illatanyagként hozzáadott valamennyi összetevőt a Nemzetközi Illatanyag-ipari Szövetség (IFRA) magatartási szabályzatával összhangban kell gyártani, illetve kezelni.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testület felé nyilatkozni kell arról, hogy a termék e kritériumnak valamennyi részletében megfelel.

7. Túlérzékenységet kiváltó anyagok

Az 1999/45/EK5 irányelv és módosításai szerint a termék besorolása nem lehet R42 (belélegezve túlérzékenységet okozhat), illetve R43 (bőrre kerülve túlérzékenységet okozhat).

A 67/548/EGK4 irányelv és módosításai, illetve az 1999/45/EK irányelv és módosításai szerint R42 (belélegezve túlérzékenységet okozhat), illetve R43 (bőrre kerülve túlérzékenységet okozhat) besorolású anyagok és összetevők koncentrációja nem haladhatja meg a késztermék tömegének 0,1 %-át.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testületet tájékoztatni kell minden R42, illetve R43 besorolású összetevő pontos koncentrációjáról, mellékelve az anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát.

8. Illékony szerves vegyületek

A termék nem tartalmazhat a tömege 10 %-át meghaladó mennyiségű, 150 °C-nál alacsonyabb forráspontú illékony szerves vegyületet.

⁽⁴⁾ HL L 262., 1976.9.27., 169. o.

⁽⁵⁾ HL L 237., 1994.9.10., 13. o.

Értékelés és ellenőrzés: a kérelmezőnek be kell nyújtania minden szerves oldószerre vonatkozó anyagbiztonsági adatlap egy-egy példányát, valamint a 150 °C-nál alacsonyabb forráspontú illékony szerves vegyületek teljes mennyiségére vonatkozó számításokat.

9. Foszfor

A termékben előforduló elemi foszfor teljes mennyiségét egy egységnyi mennyiségre (általános tisztítószeres esetén), illetve 100 g termékre (szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószeres esetén) kell kiszámítani, figyelembe véve valamennyi foszfortartalmú összetevőt (pl. a foszfátokat és foszfonátokat).

Általános tisztítószeres esetén az egy egységnyi mennyiségre eső foszfortartalom (P) nem haladhatja meg a 0,02 g-ot.

Szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószeres esetén a 100 g termékre eső foszfortartalom (P) nem haladhatja meg az 1,0 g-ot.

Az ablaktisztító szerekben használt összetevők nem tartalmazhatnak foszfort.

Értékelés és ellenőrzés: a termék pontos összetételét közölni kell a hatáskörrel rendelkező testülettel, az e kritériumnak való megfelelést igazoló részletes számításokkal együtt.

10. Csomagolási követelmények

- a) Hajtógázt tartalmazó aeroszolos termék nem használható.
- b) A fő tartóedényként használt műanyagokat a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽⁶⁾, illetve a DIN 7728 1. részével összefüggésben a DIN 6120 1. és 2. részének megfelelően kell megjelölni.
- c) Abban az esetben, ha az elsődleges csomagolás újrahasznosított anyagból készül, azt a csomagoláson a „Környezetvédelmi címkék és nyilatkozatok — Önálló nyilatkozatok (II. típusú környezetvédelmi címkézés)” c. ISO 14021 szabványnak megfelelően kell feltüntetni.
- d) Az elsődleges csomagolás alkotóelemei könnyen szétbonthatóak egyetlen anyagból álló alkotórészekre.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testülethez be kell nyújtani a termék csomagolására vonatkozó adatokat és/vagy mintát a csomagolásból, az arról szóló nyilatkozattal együtt, hogy a termék e kritérium valamennyi részének megfelel.

HASZNÁLATRA VALÓ ALKALMASSÁG

11. Használatra való alkalmasság

A terméknek a fogyasztók igényeinek eleget téve használatra alkalmasnak kell lennie.

A tisztítóhatásnak egyenlőnek vagy jobbnak kell lennie, mint egy, a hatáskörrel rendelkező testület által jóváhagyott piacvezető vagy generikus referenciatermékének (ld. a III. függelék), továbbá jobbnak kell lennie, mint a tiszta vízének.

Az általános tisztítószeres és a konyhai tisztítószeres esetében csak a zsíreltávolító hatást kell dokumentálni. A szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószeres és az ablaktisztító szerek esetében a vízkő- és zsíreltávolító hatást is dokumentálni kell.

Értékelés és ellenőrzés: a termék tisztítóhatását az alábbi eljárások valamelyikével kell vizsgálni:

- megfelelő és igazolható laboratóriumi vizsgálat, vagy
- megfelelő és igazolható fogyasztói vizsgálat.

Mindkét vizsgálatot, illetve azok eredményeit a III. függelékben ismertetett keretrendszerbe foglalt meghatározott paraméterek szerint kell elvégezni és jelenteni.

⁽⁶⁾ HL L 365., 1994.12.31., 10. o.

FOGYASZTÓI INFORMÁCIÓ**12. Használati útmutató****a) Adagolási útmutató**

Az általános tisztítószeres esetében a csomagoláson pontos, megfelelő méretű és jó láthatóságot biztosító háttér előtt elhelyezett adagolási javaslatot kell feltüntetni. Ábra (például egy 5 l-es vödör és megfelelő számú, ml jelzéssel ellátott kupak) használata ajánlott, de önként választható.

Szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószer-koncentrátum esetében a csomagoláson egyértelműen fel kell tüntetni, hogy a normál (azaz hígított) termékhez képest kisebb mennyiséget kell használni.

A csomagoláson fel kell tüntetni a következő (vagy ezzel megegyező tartalmú) szöveget:

„A megfelelő adagolással költséget takaríthat meg, és védi a természetet.”

b) Biztonsági tanácsok

A csomagoláson fel kell tüntetni a következő (vagy ezzel megegyező tartalmú) biztonsági tanácsokat (szöveg és egy megfelelő ábra formájában is):

„Gyermekektől távol kell tartani”,

„Ne keverje a különböző tisztítószereket”,

„Kerülje a permetezett termék belélegzését” (kizárólag aeroszol termékeknél).

c) Az összetevőkre vonatkozó információk és címkézés

Alkalmazni kell a mosó- és tisztítószerekről szóló 2004. március 31-i 648/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (7).

d) Az ökocímke-re vonatkozó információ

A csomagoláson fel kell tüntetni a következő (vagy ezzel megegyező tartalmú) szöveget:

„További információ az EU ökocímke-honlapján található: <http://europa.eu.int/ecolabel>”.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testülethez be kell nyújtani a termék csomagolásának mintáját a címkével együtt, valamint az arról szóló nyilatkozatot, hogy a termék e kritérium valamennyi részének megfelel.

13. Az ökocímken feltüntetett információk

Az ökocímke második rovatában a következő szövegnek kell szerepelnie:

- csökkentett káros hatás a vízi környezetre,
- felhasznált veszélyes anyagok csökkentése,
- egyértelmű felhasználási utasítások.

(7) HL L 104., 2004.4.8., 1–35. o.

14. Szakemberek képzése

Az üzleti felhasználók által használt tisztítószeres esetében a termék gyártójának, forgalmazójának, illetve harmadik félnek képzést vagy oktatóanyagot kell kínálnia a takarítószemélyzet részére. Ez a megfelelő hígításra, felhasználásra, a hulladék elhelyezésére, valamint a felszerelés használatára vonatkozó részletes utasításokat tartalmaz.

Értékelés és ellenőrzés: a hatáskörrel rendelkező testülethez mintapéldányt kell benyújtani a megfelelő hígításra, felhasználásra, a hulladék elhelyezésére, valamint a felszerelés használatára vonatkozó részletes utasításokat tartalmazó oktatóanyagból, illetve el kell juttatni hozzá a képzés leírását.

I. függelék

DID-JEGYZÉK

A DID-jegyzék A. részében szereplő összetevők esetén az ökológiai kritériumoknak való megfelelést a jegyzékben szereplő toxicitási és lebonthatósági értékek alapján kell elbírálni.

A DID-jegyzék A. részében nem szereplő összetevők esetén a toxicitási és lebonthatósági értékeket a B. részben leírt eljárással kell megállapítani.

Tisztítószerek-összetevők adatbázisa

2004. június 30-i változat

A. rész. Összetevők listája

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		Hosszú távú toxicitás			Lebomlás			
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT(hosszú távú) (*)	TT(hosszú távú)	LT	Aerob	Anaerob
Anionos felületaktív anyagok										
1	Lineáris alkil-benzol-szulfonátok (11,5 - 11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	G	N
2	LAS (C 10-13 alkil-trietanolamin só	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	G	O
3	C 14/17 alkil-szulfonát	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	G	N
4	C 8/10 alkil-szulfát	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	G	I
5	C 12/14 alkil-szulfát (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	G	I
6	C 12/18 alkil-szulfát (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	G	I
7	C 16/18 zsíralkohol-szulfát (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	G	I
8	C 12/15 A 1-3 EO szulfát	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	G	I
9	C 16/18 A 3-4 EO szulfát	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	G	I
10	Dialkil-szulfo-szukcinát	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	L	N
11	C 12/14 Szulfo-zsírsv-metilészter	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	G	N
12	C 16/18 Szulfo-zsírsv-metilészter	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	G	N

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		Hosszú távú toxicitás		Lebomlás				
		LC50/EC50	BT(akut)	NOEC (*)	BT(hosszú távú) (*)	TT(akut)	TT(hosszú távú)	LT	Aerob	Anaerob
13	C 14/16 alfa-olefin-szulfonát	3,3	10 000			0,00033	0,00033	0,05	G	N
14	C 14/18 alfa-olefin-szulfonát	0,5	5 000			0,0001	0,0001	0,05	G	N
15	Szappanok C > 12 - 22	22	1 000	10	100	0,022	0,1	0,05	G	I
16	Lauril-szarkozinát	56	10 000			0,0056	0,0056	0,05	G	I
17	C 9/11 2-10 EO karboximetilált, nátrium só vagy sav	100	10 000			0,01	0,01	0,05	G	O
18	C 12/18 2-10 EO karboximetilált, nátrium só vagy sav	8,8	1 000	5	100	0,0088	0,05	0,05	G	O
19	C 12/18 alkil-foszfát-észterek	38	1 000			0,038	0,038	0,05	G	N
	Nem ionos felületaktív anyagok									
20	C 8 A 1-5 EO	7,8	1 000			0,0078	0,0078	0,05	G	I
21	C 9/11 A, > 3-6 EO túlnyomórészt lineáris	5,6	1 000			0,0056	0,0056	0,05	G	I
22	C 9/11 A, > 6-10 EO túlnyomórészt lineáris	5	1 000			0,005	0,005	0,05	G	I
23	C 9/11 A, 5-11 EO többszörösen elágazó	1	1 000			0,001	0,001	0,05	G	O
24	C 10 A, 5-11 EO többszörösen elágazó (trimer-propén-oxo-alkohol)	1	1 000			0,001	0,001	0,05	G	I
25	C 12/15 A, > 2-6 EO túlnyomórészt lineáris	0,43	1 000	0,18	50	0,00043	0,0036	0,05	G	I
26	C 12/14 5-8 EO 1 t-BuO (lezárt végű)	0,23	1 000	0,18	100	0,00023	0,0018	0,05	G	O
27	C 12/15 A, 3-12 EO többszörösen elágazó	1	1 000	3,2	100	0,001	0,032	0,05	G	O
28	C 12/15 (átl. C < 14) A, > 6-9 EO	0,63	1 000	0,24	10	0,00063	0,024	0,05	G	I
29	C 12/15 (átl. C < 14) A, > 6-9 EO	0,4	1 000	0,17	10	0,0004	0,017	0,05	G	I
30	C 12/15 A, > 9-12 EO	1,1	1 000			0,0011	0,017	0,05	G	I
31	C 12/15 A, > 12-20 EO	0,7	1 000			0,0007	0,0007	0,05	G	O
32	C 12/15 A > 20-30 EO	13	1 000	10	100	0,013	0,1	0,05	G	O

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		Hosszú távú toxicitás		TT(hosszú távú)	Lebomlás			
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)		BT(hosszú távú) (*)	LT	Aerob	Anaerob
33	C 12/15 A, > 30 EO	130	1 000	0,13		0,13		0,5	L	O
34	C 12/18 A, 0-3 EO	0,3	1 000	0,0003		0,0003		0,05	G	I
35	C 12/18 A, 5-10 EO	1	1 000	0,001	0,35	0,0035	100	0,05	G	O
36	C 12/18 A, > 10-20 EO	1	1 000	0,001		0,0035		0,05	G	O
37	C 16/18 A, 2-8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	0,004	100	0,05	G	I
38	C 16/18 A, > 9-18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	0,032	10	0,05	G	I
39	C 16/18 A, 20-30 EO	4,1	1 000	0,0041		0,0041		0,05	G	I
40	C 16/18 A, > 30 EO	30	1 000	0,03		0,03		0,5	L	I
41	C12-15 A 2-6 EO 2-6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	0,0036	100	0,05	G	O
42	C10-16 A 0-3 PO 6-7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	0,01	100	0,05	G	O
43	Glicerin(1-5 EO)-kokát	16	1 000	0,016	6,3	0,063	100	0,05	G	I
44	Glicerin(6-17 EO)-kokát	100	1 000	0,1		0,1		0,05	G	I
45	C 12/14 Glükózamid	13	1 000	0,013	4,3	0,086	50	0,05	G	I
46	C 16/18 Glükózamid	1	1 000	0,001	0,33	0,0066	50	0,05	G	I
47	C 8/10 Alkil-poliglükozid	28	1 000	0,028	5,7	0,057	100	0,05	G	I
48	C 8/12 Alkil-poliglükozid, elágazó	480	1 000	0,48	100	1	100	0,05	G	N
49	C 8/16 vagy C12-14 alkil-poliglükozid	5,3	1 000	0,0053	1	0,1	10	0,05	G	I
50	Kókuszsav-monocetanol-amid	9,5	1 000	0,0095	1	0,01	100	0,05	G	I
51	Kókuszsav-monocetanol-amid 4-5 EO	17	10 000	0,0017		0,0017		0,05	G	I

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		Hosszú távú toxicitás		Lebomlás				
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT(hosszú távú) (*)	TT(hosszú távú)	LT	Aerob	Anaerob
52	Kókuszsav-dietanolamid	2	1 000	0,002	0,3	100	0,003	0,05	G	O
53	PEG-4 Repcemag-amid	7	5 000	0,0014			0,0014	0,05	G	I
	Amfoter felületaktív anyagok									
60	C 12/15 alkil-dimetil-betain	1,7	1 000	0,0017	0,1	100	0,001	0,05	G	O
61	C 12/18 alkil-amido-propil-betain	1,8	1 000	0,0018	0,09	100	0,0009	0,05	G	I
62	C 12/18 alkilamin-oxid	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	G	I
	Kationos felületaktív anyagok									
70	Alkil-trimetil-ammónia sók	0,1	1 000	0,0001	0,046	100	0,00046	0,5	L	O
71	Alkil-észter-ammónia sók	2,9	1 000	0,0029	1	10	0,1	0,05	G	I
	Tartósítószer									
80	1,2-benzizotiazol-3-on	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,5	L	N
81	Benzil-alkohol	360	1 000	0,36			0,36	0,05	G	I
82	5-bróm-5-nitrogén-1,3-dioxán	0,4	5 000	0,00008			0,00008	1	N	O
83	2-bróm-2-nitropropán-1,3-diol	0,78	1 000	0,00078	0,2	100	0,002	0,5	L	O
84	Klór-acetamid	55,6	10 000	0,00556			0,00556	1	O	O
85	Diazolinidil-karbamid	35	5 000	0,007			0,007	1	N	O
86	Formaldehid	2	1 000	0,002			0,002	0,05	G	O
87	Glutáraldehid	0,31	1 000	0,00031			0,00031	0,05	G	O
88	Guamidin, hexametilén-, homopolimer	0,18	1 000	0,00018	0,024	100	0,00024	1	N	O
89	CMI + MIT 3:1 arányú keveréke (§)	0,0067	1 000	0,000067	0,0057	50	0,000114	0,5	L	O
90	2-metil-2H-izotiazol-3-on (MIT)	0,06	1 000	0,00006			0,00006	0,5	L	O

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		TT(akut)	Hosszú távú toxicitás		TT(hosszú távú)	Lebomlás		
		LC50/EC50	BT(akut)		NOEC (*)	BT(hosszú távú) (*)		LT	Aerob	Anaerob
91	Metil-dibrom-glutár-nitril	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,05	G	O
92	e-ftalo-imido-peroxi-hexánsav	0,59	5 000	0,000118			0,000118	1	N	O
93	Metil-, etil- és propilparabén	15,4	5 000	0,00308			0,00308	0,05	G	N
94	o-fenilfenol	0,92	1 000	0,00092			0,00092	0,05	G	O
95	Nátrium-benzoát	128	1 000	0,128			0,128	0,05	G	I
96	Nátrium-hidroximetil-glicinát	36,5	5 000	0,0073			0,0073	1	O	O
97	Nátrium-nitrit	87	10 000	0,0087			0,0087	1	NA	NA
98	Triklózán	0,0014	1 000	0,0000014			0,0000014	0,5	L	O
	Egyéb összetevők									
110	Szilikon	250	1 000	0,25			0,25	1	N	N
111	Paraffin	1 000	10 000	0,1			0,1	1	N	O
112	Glicerin	4 400	5 000	0,88			0,88	0,05	G	I
113	Foszfát, nátrium-tripolifoszfát (SSTP) formájában	1 000	1 000	1			1	0,15	NA	NA
114	Zeolit (nem oldható, szervesen)	1 000	1 000	1	175	50	3,5	1	NA	NA
115	Citrát és citromsav	825	1 000	0,825	80	50	1,6	0,05	G	I
116	Polikarboxilátok	200	1 000	0,2	106	10	10,6	1	N	N
117	Nitril-triacetát (NTA)	494	1 000	0,494	64	50	1,28	0,5	L	O
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	50	0,44	0,5	L	N
119	Foszfonátok	650	1 000	0,65	25	50	0,5	1	N	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	50	0,64	0,05	G	N
121	Agyag (nem oldható, szervesen)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
122	Karbonátok	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		Hosszú távú toxicitás		Lebomlás				
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)	BT(hosszú távú) (*)	TT(hosszú távú)	LT	Aerob	Anaerob
123	Zsísavak C ≥ 14	3,7	5 000	0,00074			0,00074	0,05	G	I
124	Szilikátok	250	1 000	0,25			0,25	1	NA	NA
125	Poliaszparaginsav, nátrium-só	410	1 000	0,41			0,41	0,05	G	N
126	Perborátok (bórként)	14	1 000	0,014			0,014	1	NA	NA
127	Perkarbonát (lásd karbonát)	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
128	Tetraacetil-etiléndiamin (TAED)	250	1 000	0,25	500	100	5	0,05	G	O
129	C 1 - C 4 alkoholok	1 000	1 000	1			1	0,05	G	I
130	Mono-, di- és trietanol-amin	90	1 000	0,09	0,78	100	0,0078	0,05	G	I
131	Polivinil-pirrolidon (PVP)	1 000	1 000	1			1	0,5	L	N
132	Carboxi-metil-cellulóz (CMC)	250	5 000	0,05			0,05	0,5	L	N
133	Nátrium- és magnézium-szulfát	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
134	Kalcium- és nátriumklorid	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
135	Karbamid	1 000	5 000	0,2			0,2	1	NA	NA
136	Szilikon-dioxid, kvarc (nem oldható, szervesen)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
137	Polietilén-glikol, molekulatúlya > 4000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	N	N
138	Polietilén-glikol, molekulatúlya < 4000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	N	O
139	Kumén, xilén- és toluol-szulfonátok	66	10 000	0,0066			0,0066	0,5	L	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000	0,03			0,03	0,05	NA	NA
141	Enimek/fehérjék	25	5 000	0,005			0,005	0,05	G	I
142	Illatanyagok, ha másutt nincsenek megadva (**)	2	1 000	0,002			0,002	0,5	L	N
143	Színezékek, ha másutt nincsenek megadva (**)	10	1 000	0,01			0,01	1	N	N
144	Keményítő	100	1 000	0,1			0,1	0,05	G	I

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		Hosszú távú toxicitás		TT(hosszú távú)	Lebomlás			
		LC50/EC50	BT(akut)	TT(akut)	NOEC (*)		BT(hosszú távú) (*)	LT	Aerob	Anaerob
145	Anionos polieszter	655	1 000	0,655		0,655		1	N	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53		0,53		1	N	N
147	Zn-ftalocianin-szulfonát	0,2	1 000	0,0002	0,16	0,0016	100	1	N	N
148	Imino-diszucínát	81	1 000	0,081	17	0,17	100	0,05	G	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	0,1	100	1	N	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	0,1	10	1	N	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046		0,00046		0,05	G	O
152	Metil-laurát	1 360	10 000	0,136		0,136		0,05	G	O
153	Hangyasav (Ca-só)	100	1 000	0,1		0,1		0,05	G	I
154	Adipinsav	31	1 000	0,031		0,031		0,05	G	O
155	Maleinsav	106	1 000	0,106		0,106		0,05	G	I
156	Almasav	106	1 000	0,106		0,106		0,05	G	O
157	Borkósav	200	10 000	0,02		0,02		0,05	G	O
158	Foszforsav	138	1 000	0,138		0,138		0,15	NA	NA
159	Oxálsav	128	5 000	0,0256		0,0256		0,05	G	O
160	Ecetsav	30	1 000	0,03		0,03		0,05	G	I
161	Tejsav	130	1 000	0,13		0,13		0,05	G	I
162	Amidokénsav	75	1 000	0,075		0,075		1	NA	NA
163	Szalicilsav	46	1 000	0,046		0,046		0,15	G	O
164	Glikolsav	141	5 000	0,0282		0,0282		0,05	G	O
165	Glutársav	208	5 000	0,0416		0,0416		0,05	G	O
166	Malonsav	95	5 000	0,019		0,019		0,05	G	O
167	Etilén-glikol	6500	1 000	6,5		6,5		0,05	G	I

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		Hosszú távú toxicitás		Lebomlás				
		LC50/EC50	BT(akut)	NOEC (*)	BT(hosszú távú) (*)	TT(akut)	TT(hosszú távú)	LT	Aerob	Anaerob
168	Etilén-glikol-monobutil-éter	747	5 000	0,1494		0,1494	0,1494	0,05	G	O
169	Dietilén-glikol	4 400	10 000	0,44		0,44	0,44	0,15	L	I
170	Dietilén-glikol-monometil-éter	500	1 000	0,5		0,5	0,5	0,5	L	O
171	Dietilén-glikol-monoetil-éter	3 940	5 000	0,788		0,788	0,788	0,05	G	O
172	Dietilén-glikol-monobutil-éter	1 254	1 000	1,254		1,254	1,254	0,05	G	O
173	Dietilén-glikol-dimetil-éter	2 000	10 000	0,2		0,2	0,2	0,5	L	O
174	Propilén-glikol	3 2000	1 000	32		32	32	0,15	G	I
175	Propilén-glikol-monometil-éter	1 2700	5 000	2,54		2,54	2,54	0,05	G	O
176	Propilén-glikol-monobutil-éter	748	5 000	0,1496		0,1496	0,1496	0,05	G	O
177	Dipropilén-glikol	1 625	10 000	0,1625		0,1625	0,1625	0,05	G	O
178	Dipropilén-glikol-monometil-éter	1 919	5 000	0,3838		0,3838	0,3838	0,05	G	O
179	Dipropilén-glikol-monobutil-éter	841	5 000	0,1682		0,1682	0,1682	0,05	G	O
180	Dipropilén-glikol-dimetil-éter	1 000	5 000	0,2		0,2	0,2	0,5	L	O
181	Trietilén-glikol	4 400	1 000	4,4		4,4	4,4	0,5	L	O
182	Tallolaj	1,8	1 000	0,0018		0,0018	0,0018	0,5	L	O
183	Etilén-bisz-sztearamidok	140	5 000	0,028		0,028	0,028	0,5	L	O
184	Nátrium-glukonát	10 000	10 000	1		1	1	0,05	G	O
185	Glikol-disztearát	100	5 000	0,02		0,02	0,02	0,5	L	O
186	Hidroxil-etil-cellulóz	209	5 000	0,0418		0,0418	0,0418	1	N	O
187	Hydroxi-propil-metil-cellulóz	188	5 000	0,0376		0,0376	0,0376	1	N	O
188	1-metil-2-pirrolidon	500	1 000	0,5		0,5	0,5	0,05	G	O
189	Xantán gumi	490	1 000	0,49		0,49	0,49	0,05	G	O
190	Trimetil-pentándiol-mono-izobutirát	18	1 000	0,018	100	0,018	0,033	0,05	G	O
191	Benzotriazol	29	1 000	0,029		0,029	0,029	1	N	O

DID-szám	Összetevő megnevezése	Akut toxicitás		TT(akut)	Hosszú távú toxicitás		Lebomlás			
		LC50/EC50	BT(akut)		NOEC (*)	BT(hosszú távú) (*)	TT(hosszú távú)	LT	Aerob	Anaerob
192	Piperidinol-propán-trikarboxilát só	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	L	O
193	Dietil-aminopropil-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	N	O
194	Metil-benzamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	L	O
195	Pentaeritritol-tetrakis-fenol-propionát	38	1 000	0,038			0,038	1	N	O
196	Blokk polimerek	100	5 000	0,02			0,02	1	N	N
197	Denatonium benzoát	13	5 000	0,0026			0,0026	1	O	O
198	Szukcinát	374	10 000	0,0374			0,0374	0,05	G	O
199	Poliaszpartamsav	528	1 000	0,528			0,528	0,05	G	N

Nem oldható, szervesetlen Szervesetlen összetevő, mely vízben csak nagyon kevésé, vagy nem oldódik.

(*) Ha nem áll rendelkezésre a hosszú távú toxicitásra vonatkozó elfogadható adat, akkor ezek az oszlopok üresen maradtak. Ebben az esetben a TT(hosszú távú) definíció szerint egyenlő a TT(akut) értékkel.

(**) Általános szabály, hogy az engedély iránti kérelmet benyújtóknak a jegyzékben szereplő adatokat kell használniuk. Az illatanyagok és a színezékek kivétel képeznek ez alól. Ha a kérelmező nyújt be toxicitási adatokat, akkor a benyújtott adatok alapján kell kiszámítani a TT értéket és meghatározni a lebonthatóságot. Ha a kérelmező nem nyújt be adatokat, akkor a jegyzékben szereplő értékeket kell használni.

(#) A toxicitásra vonatkozó adatok hiánya miatt a TT értékét a C 12/14 alkil-szulfátra (AS) és a C 16/18 alkil-szulfátra (AS) vonatkozó adatok átlagaként számítoták ki.

(§) 5-klór-2-metil-4-izotiazolin-3-on és 2-metil-4-izotiazolin-3-on 3:1 arányú keveréke.

Rövidítések jegyzéke:

BF(akut) = Akut toxicitásra vonatkozó biztonsági tényező.

TT(akut) = Vízi szerveszetekre gyakorolt akut mérgező hatáson alapuló toxicitási tényező.

BT(hosszú távú) = Hosszú távú toxicitásra vonatkozó biztonsági tényező.

TT(hosszú távú) = Vízi szerveszetekre gyakorolt hosszú távú mérgező hatáson alapuló toxicitási tényező.

LT = Lebontási tényező.

Aerob lebomlás:

G = Az OECD-iránymutatás értelmében biológiailag gyorsan lebontható.

L = Az OECD-iránymutatás értelmében biológiailag lebontható.

N = Nem lebomló. Az összetevő a biológiai lebonthatóságra vonatkozó vizsgálaton nem felelt meg.

O = Az összetevőn nem végeztek vizsgálatot.

NA = Nem alkalmazható.

Anaerob lebomlás:

I = Anaerob körülmények között biológiailag lebontható.

N = Anaerob körülmények között biológiailag nem lebontható.

O = Az összetevőn nem végeztek vizsgálatot.

NA = Nem alkalmazható.

B. rész Kritikus hígítási térfogat

A kritikus hígítási térfogatot az alábbi képlet adja meg:

$$KHT = 1000 * \sum adag(i) * LT(i) / TT(i)$$

Adag(i) = az i összetevő adagja, g/mosás, illetve egyes esetekben g/100 g termék egységben kifejezve.

LT(i) = Az i összetevőre vonatkozó lebontási tényező.

TT(i) = Az i összetevőre vonatkozó toxicitási tényező.

A DID-JEGYZÉKBEN NEM SZEREPLŐ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ÉRTÉKEK MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ ELJÁRÁS

Általános szabály, hogy a DID-jegyzékben szereplő összetevők esetében az ott megadott értékeket kell használni. Ez alól kivételt képeznek az illatanyagok és a színezékek, amelyeknél más vizsgálati eredmények is elfogadottak (l. a lábjegyzetet az A. részben).

A DID-jegyzékben nem szereplő összetevőkre az alábbi megközelítés vonatkozik.

Vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatás

Az európai ököcímkerendszerben a KHT kiszámítása a hosszú távú toxicitási és hosszú távú biztonsági tényezők alapján történik. Ha hosszú távú hatásokra vonatkozó vizsgálati eredmények nem állnak rendelkezésre, akkor az akut toxicitási és biztonsági tényezőket kell használni.

A hosszú távú toxicitási tényező ($TT_{\text{hosszú távú}}$)

- Számítsa ki az egyes táplálkozási szintekre (halak, rákok vagy algák) vonatkozó középértéket az ellenőrzött hosszú távú toxicitási vizsgálati eredmények alapján. Ha egy táplálkozási szinten belül egy fajról több vizsgálati eredmény áll rendelkezésre, először a fajokra vonatkozó középértéket kell kiszámítani, majd e középérték alapján kell kiszámítani az adott táplálkozási szintre érvényes középértéket.
- A hosszú távú toxicitási tényező ($TT_{\text{hosszú távú}}$) a táplálkozási szintekre kiszámított legalacsonyabb középértékek közül a legalacsonyabb.
- A $TT_{\text{hosszú távú}}$ értéket a kritikus hígítási térfogatra vonatkozó kritérium kiszámításánál kell használni.

Az akut toxicitási tényező (TT_{akut})

- Számítsa ki az egyes táplálkozási szintekre (halak, rákok vagy algák) vonatkozó középértéket az ellenőrzött akut toxicitási vizsgálati eredmények alapján. Ha egy táplálkozási szinten belül egy fajról több vizsgálati eredmény áll rendelkezésre, először a fajokra vonatkozó középértéket kell kiszámítani, majd e középérték alapján kell kiszámítani az adott táplálkozási szintre érvényes középértéket.
- Az akut toxicitási tényező (TT_{akut}) a táplálkozási szintekre kiszámított középértékek közül a legalacsonyabbik.
- A TT_{akut} értéket a kritikus hígítási térfogatra vonatkozó kritérium kiszámításánál kell használni.

A biztonsági tényező

A biztonsági tényező (BT) értéke a vizsgált táplálkozási szintek számától függ, továbbá attól, hogy rendelkezésre állnak-e hosszú távú vizsgálati eredmények. A BT meghatározása az alábbiak szerint történik:

Adatok	Biztonsági tényező (BT)	Toxicitási tényező (TT)
1 rövid távú L(E)C50	10 000	Toxicitás/10000
2 rövid távú L(E)C50 érték két különböző táplálkozási szintet képviselő fajra (hal és/vagy rákok és/vagy algák)	5 000	Toxicitás/5000
Legalább 1 rövid távú L(E)C50 érték az 1. alapkészlet három különböző táplálkozási szintjét képviselő három fajra	1 000	Toxicitás/1000
Egy hosszú távú NOEC érték (halra vagy rákra)	100	Toxicitás/100
2 rövid távú NOEC érték két különböző táplálkozási szintet képviselő fajra (hal és/vagy rákok és/vagy algák)	50	Toxicitás/50
Hosszú távú NOEC legalább három fajra (rendesen halra, rákra és algákra), melyek három táplálkozási szintet képviselnek	10	Toxicitás/10

Az anyagok vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatásának vizsgálatakor az alapkészlet halon, vízibolhán és algán végzett akut vizsgálatból áll.

Lebontási tényezők

A lebontási tényező meghatározása az alábbiak szerint történik:

1. táblázat.

Lebontási tényező (LT):

	LT
Biológiailag gyorsan lebontható (*)	0,05
Biológiailag gyorsan lebontható (**)	0,15
Biológiailag lebontható	0,5
Nem lebomló	1

(*) Ebbe a kategóriába sorolandó minden olyan felületaktív anyag és más olyan összetevő, mely homológ sorokból áll, és teljesíti a vizsgálat végső lebomlásra vonatkozó kritériumait, függetlenül attól, hogy teljesül-e a „10 napos ablak” követelmény.

(**) A 10 napos ablakra vonatkozó kritérium nem teljesül.

Szeretlen összetevők esetén az LT értéke a megfigyelt lebontási sebességet tükrözi. Ha az összetevő 5 nap alatt lebomlik, akkor: LT = 0,05, ha 15 napon belül: LT = 0,15 és ha 50 napon belül: LT = 0,5.

Anaerob biológiai lebonthatóság

Az összetevőket az alábbi vegyületosztályok egyikébe kell besorolni:

Kategória	Jelölés
Anaerob körülmények között biológiai nem lebontható, azaz vizsgálatnak lett alávetve, mely biológiai nem lebonthatónak találta.	N
Anaerob körülmények között biológiai lebontható, azaz vizsgálatnak lett alávetve, mely biológiai lebonthatónak találta, vagy nem lett vizsgálat alávetve, de analógiák stb. segítségével ezt kimutatták.	I
Anaerob körülmények között biológiai lebonthatóságát nem vizsgálták	O

Aerob biológiai lebonthatóság

Az összetevőket az alábbi vegyületosztályok egyikébe kell besorolni:

Kategória	Jelölés
Biológiailag gyorsan lebontható	G
Biológiailag lebontható, de nem biológiailag gyorsan lebontható	L
Nem lebomló	N
Aerob körülmények között biológiai lebonthatóságát nem vizsgálták	O

Oldhatatlan szervesetlen összetevők

A benyújtott dossziében jelezni kell, ha a szervesetlen összetevő vízben csak nagyon kevésé oldódik, vagy nem oldódik.

—

*II. függelék***AZ ANAEROB BIOLÓGIAI LEBONTHATÓSÁG BIZONYÍTÁSA**

A DID-jegyzékben nem szereplő összetevők esetében az alábbi módszer használható az anaerob lebonthatóság szükséges dokumentációjának biztosítására.

Ésszerű extrapoláció alkalmazása: az egy nyersanyagnál kapott vizsgálati eredmények felhasználásával extrapolálható a szerkezetileg rokon felületaktív anyagok végső anaerob lebonthatósága. Ha a DID-jegyzék szerint (I. függelék) az anaerob biológiai lebonthatóság egy felületaktív anyagnál (vagy egy homológ csoportnál) megerősítést nyert, akkor feltételezhető, hogy valamely hasonló típusú felületaktív anyag anaerob módon biológiailag lebontható (például a C_{12-15} A 1-3 EO szulfát (8. DID-szám) anaerob módon biológiailag lebontható, és hasonló anaerob biológiai lebonthatóság feltételezhető a C_{12-15} A 6 EO szulfátról is). Ha egy felületaktív anyag anaerob biológiai lebonthatóságát megfelelő vizsgálati módszer alapján erősítették meg, akkor feltételezhető, hogy egy hasonló típusú felületaktív anyag szintén anaerob módon biológiailag lebontható (például az alkil-észter ammóniumsók csoportjába tartozó felületaktív anyagok anaerob biológiai lebonthatóságát megerősítő szakirodalmi adatok felhasználhatók az alkil lánc(ok)ban észter kötéseket tartalmazó más kvaterner ammóniumsók hasonló anaerob biológiai lebonthatóságának dokumentációjaként).

Szűrővizsgálatok végzése az anaerob biológiai lebonthatóság meghatározására: ha új vizsgálatra van szükség, az OECD 311, ISO 11734, ECETOC No. 28 (1988. június) vagy más, ezzel egyenértékű módszer szerinti szűrővizsgálatok végezhetőek.

Kis dózisú lebonthatósági vizsgálat végzése: ha új vizsgálatra van szükség, és amennyiben a szűrővizsgálat során kísérleti problémák jelentkeztek (például gátló hatás a vizsgált anyag toxicitása miatt), akkor a vizsgálatot meg kell ismételni a felületaktív anyag kis dózisát használva, és a lebomlást C^{14} -mérésekkel vagy vegyi elemzéssel kell megfigyelni. A kis dózisú vizsgálatok az OECD 308 (2002. április 24.) vagy más, ezzel egyenértékű módszer szerint végezhetőek, feltéve hogy a szigorúan anaerob feltételek biztosítottak. A vizsgálatok lefolytatását és értékelését független szakértőnek kell végeznie.

III. függelék

A TISZTÍTÓHATÁS VIZSGÁLATÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A tisztítóhatás vizsgálata lehet laboratóriumi vagy fogyasztói vizsgálat. Az alább következő szakaszok mindkét fajta vizsgálat feltételeit ismertetik.

1. Laboratóriumi vizsgálatok

A laboratóriumi vizsgálat célja annak megerősítése, hogy a vizsgált termék tisztítóhatása legalább olyan jó, mint a megfelelő referenciaterméké, és jobb, mint a tiszta vízé, valamint annak megerősítése, hogy a vizsgált termék nem károsítja azokat a felületeket, melyek tisztítására szolgál.

Általános követelmények

- A vizsgált terméknek és a referenciaterméknek ugyanabba a termékkategóriába kell tartoznia.
- A referenciatermék lehet egy piacvezető termék vagy egy generikus összetétel.
- Piacvezető referenciatermék alkalmazásakor a terméknek a legnagyobb mennyiségben értékesített 3-4 termék közé kell tartoznia annak a régióknak a piacán, ahol az ököcímével ellátott terméket értékesíteni kívánják. A piacvezető referenciatermék mellett jóvá kell hagynia a hatáskörrel rendelkező testületnek, és a kereskedelmi névnek nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lennie.
- Generikus referenciatermék használata esetén a készítmény összetételének a piacon lévő termékek összetételét kell tükröznie. A generikus referenciatermék mellett jóvá kell hagynia a hatáskörrel rendelkező testületnek, és a pontos összetételnek nyilvánosan, térítésmentesen hozzáférhetőnek kell lennie.
- Az adagolást a szokásos szennyezettség esetén vagy a szokásos használatra ajánlott adagolás szerint kell végezni. Ha a referenciatermékre nincs megadva ajánlott adagolás, akkor a vizsgált termékénél és a referenciatermékénél azonos adagolást kell alkalmazni.
- Ha az adagolás tartományként van megadva, akkor a vizsgálatához a legkisebb ajánlott adagot kell használni.
- A szennyezőanyag-keveréknek illeszkednie kell a termék felhasználási céljához, homogénnek kell lennie, és — amennyiben mesterségesen készítik — részletesen jellemzett anyagokon kell alapulnia. A teljes vizsgálatához szükséges szennyezőanyag keveréket egy tételben kell elkészíteni.
- Az általános tisztítószeres és a konyhai tisztítószeres esetében csak a zsíreltávolító hatást kell dokumentálni. A szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószeres és az ablaktisztító szeres esetében a vízkő- és zsíreltávolító hatást is dokumentálni kell.
- A mosási eljárásnak valóság-hű alkalmazási körülményeket kell tükröznie, mely lehet kézi vagy gépi.

Vizsgálati követelmények

- A tisztaság elbírálása során vizsgálatokat és a vizsgált termék referenciatermékkel való összehasonlítását kell alkalmazni.
- Minden termék vizsgálatánál legalább öt párhuzamos vizsgálatot kell alkalmazni (l. a dokumentációs követelményeket). Ezen felül egy vizsgálatot csak vízzel, azaz tisztítószer nélkül kell elvégezni.

- A tényérokon vagy egyéb tisztítandó anyagokon alkalmazott szennyezőanyag mennyiségének — grammban kifejezve egy tizedes jegy pontossággal — azonosnak kell lennie minden tényér, illetve tisztítandó anyagrészesetében.
- A két termék vizsgálati sorrendjének véletlenszerűnek kell lennie.
- A vizsgálatnak alkalmasnak kell lennie olyan eredmények létrehozására, melyek alapján a tisztaság (zsír- és vízkő-eltávolító hatás) foka a vizsgált terméknek megfelelően megállapítható. A tisztaság mérése történhet vizuálisan, fotometriásan (pl. a reflexiós tényező mérésével), gravimetriával vagy más megfelelő módszerrel. A mérési módszert, ideértve az esetleges pontozási rendszert is, előre ki kell választani.
- A zsír- és vízkő-eltávolító hatás vizsgálata történhet együtt vagy külön.

Dokumentációs követelmények

A hatáskörrel rendelkező testületnek részletes vizsgálati jelentést kell benyújtani, melynek ki kell terjednie az alábbiakra:

- A vizsgált termék és a referenciatermék esetén használt adagolás.
- A vizsgált termék és a referenciatermék közös felhasználási területe(i).
- A referenciatermék kiválasztásának indoklása piaci helyzetére és funkciójára való tekintettel.
- A vizsgálatban alkalmazott felületek típusa(i), azok megfelelősége, és hogy a termék kémélő hatású-e a választott felület(ek)en.
- A vizsgálatban alkalmazott szennyezőanyag keverék ismertetése, a keverék megfelelőségének indoklása a használatra való alkalmasság vizsgálata szempontjából.
- A szennyezőanyaggal történő beszennyezésre, a mosásra és a tisztítóhatás mérésére szolgáló eljárások ismertetése.
- Számítási és statisztikai összehasonlítási eljárások.
- A vizsgálat és a számítások során felhasznált minden nyers adat.
- A vizsgált termék akkor teljesíti a tisztítóhatásra vonatkozó követelményeket, ha a tesztsorozatok 100 %-ában pozitív eredményt ad. Ha az eredmény nem 100 %-ban pozitív, öt újabb párhuzamos vizsgálatot kell elvégezni. Ebből a tíz párhuzamos vizsgálatból 80 %-nak pozitívnak kell lennie.

Alternatív eljárásnént, ha tíznél több párhuzamos vizsgálatra kerül sor, a kérelmező statisztikai módszerekkel bizonyíthatja, hogy a vizsgált termék 95 %-os egyoldalú konfidencia-intervallum mellett a tesztsorozatok legalább 80 %-ában legalább olyan jó, mint a referenciatermék.

- Annak bemutatása, hogy a vizsgált terméknek miért jobb a tisztítóhatása, mint a tiszta vízé.

A vizsgálatokkal kapcsolatos megjegyzések

A „Washing of tiled floor and grease removal on kitchen surface” (Padlócsenpe tisztítása és zsíreltávolítás konyhai felületekről) elnevezésű CTTN-IREN vizsgálat megfelel az általános tisztítószerekkel kapcsolatos követelményeknek, amennyiben a vizsgálatok számát növelik, minden részvizsgálat esetében ugyanakkora mennyiségű szennyezőanyagot alkalmaznak, és a vizsgálat kiterjed a termék kémélő hatására a felületre. A Dán Fogyasztói Információs Szolgálat által leírt módszer megfelel az általános tisztítószerek követelményeinek, amennyiben az egyes termékkel végzett vizsgálatok számát növelik (Általános tisztítószerek vizsgálata, 2004; dán nyelvű cím: „Sådan er universal-rengøringsmidlerne testet”; (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoring/universalrengoring/saadan-er-de-testet/)).

Az IKW „Empfehlung zur Qualitätsbewertung für Badezimmerreiniger” (SÖFW lap 129. szám, 3 évf., 2003.) elnevezésű vizsgálata teljesíti a fürdőszobai tisztítószerrel szemelt követelményeit. Az IKW „Javaslatok a savas kémhatású WC-tisztítók minőségvizsgálatához” (SÖFW lap 126. szám, 2000. nov.) elnevezésű vizsgálata teljesíti a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerrel kapcsolatos követelményeket. A Dán Fogyasztói Információs Szolgálat által leírt módszer megfelel a szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerrel kapcsolatos követelményeknek (Szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerrel szemelt követelmények vizsgálata, 2004; dán nyelvű cím: „Sådan er toiletrensemidlerne testet”; (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/toiletrensemidler/saadan-er-de-testet/)).

A CHELAB „Detergents for hard surfaces: washing efficiency” (Tisztítószerrel kemény felületekre: mosóhatás) elnevezésű vizsgálata (0578. számú CHELAB belső vizsgálati eljárás) megfelel az általános tisztítószerrel kapcsolatos követelményeknek, amennyiben az eljárásba beillesztik a tiszta vízzel (tisztítószer hozzáadása nélkül) végzett vizsgálatot (www.chelab.it/).

2. Fogyasztói vizsgálatok

A fogyasztói vizsgálat célja annak kimutatása, hogy a vizsgált termék tisztítóhatása legalább olyan jó-e, mint a megfelelő referenciaterméké, valamint annak megerősítése, hogy a vizsgált termék nem károsítja azokat a felületeket, melyek tisztítására szolgál.

Általános követelmények

- A lakossági termékek esetében legalább húsz olyan személytől kell visszajelzést kapni, akiket véletlenszerűen választottak ki az értékesítési régióban, és akik rendes körülmények között a referenciatermékkel használják.
- A professzionális termékek esetében legalább húsz olyan üzleti felhasználótól kell visszajelzést kapni, akiket véletlenszerűen választottak ki az értékesítési régióban, és akik rendes körülmények között a referenciatermékkel használják.
- A vizsgált terméknek és a referenciaterméknek ugyanabba a termékkategóriába kell tartoznia. A referenciatermékeknek a vizsgálatban részt vevő személyek által szokásosan használt termékeknek kell lenniük.
- A gyártó által javasolt adagolást kell alkalmazni.
- A vizsgálatban a címkén szereplő javaslatnak megfelelő típusú felülete(ke)t kell alkalmazni.
- A vizsgálat időtartamának lehetővé kell tennie a vizsgált termék legalább öt alkalommal történő használatát.

Vizsgálati követelmények

- Az általános tisztítószerrel hatékonyságát az alábbi jellemzők alapján kell elbírálni:
 - A termék szennyeződésetávolító képessége
 - A termék kímélő hatása a tisztított felület(ek)re
- A szaniterhelyiségek tisztításához használt tisztítószerrel hatékonyságát az alábbi jellemzők alapján kell elbírálni:
 - A zsír alapú szennyeződés eltávolítására való képesség
 - A vízkőlerakódások eltávolítására való képesség (konyhai tisztítószerrel nem vonatkozik)
 - A termék kímélő hatása a tisztított felület(ek)re
- A vizsgálatban részt vevő személynek a következő, vagy egy ezzel megegyező tartalmú más kérdést kell megválaszolnia: „Ön szerint mennyire hatékony a vizsgált termék ahhoz a termékhez képest, melyet Ön általában használ?” Legalább három válaszlehetőséget kell megadni, pl. „rosszabb”, „ugyanolyan” és „jobb”.
- A vizsgálatban részt vevő személyek legalább 80 %-ának „ugyanolyannak” vagy „jobbnak” kell minősítenie a terméket.

Dokumentációs követelmények

Részletes vizsgálati jelentést kell benyújtani a hatáskörrel rendelkező testületnek, melynek tartalmaznia kell az alábbiakra vonatkozó információkat/dokumentumokat:

- A vizsgálatban részt vevő személyek kiválasztása
 - A vizsgálatban részt vevő személyek által nyújtott információk és a vizsgálat elvégzésének összefoglaló leírása
 - A termék vizsgálatára használt felület(ek) típusa.
 - A vizsgálatban részt vevő minden személy esetében meg kell adni az alábbiakat, pl. egy kérdőívre adott válaszok formájában:
 - A vizsgálatban részt vevő személyek által alkalmazott adagolás
 - A referenciatermék neve
 - Nyilatkozat arról, hogy a terméket legalább öt alkalommal tesztelte
 - A vizsgált termék és a referenciatermék összehasonlításának eredménye
 - Arra vonatkozó számítások és dokumentáció, hogy a vizsgálatban részt vevő személyek legalább 80 %-a ugyanolyannak vagy jobbnak minősítette a terméket, mint a referenciaterméket.
-